

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 01 /ສພຊ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 8 ທັນວາ 2008

ກົດຫມາຍ
ວ່າດ້ວຍ ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແລະ ນອກສັນຍາ

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1(ໃຫມ່). ຈຸດປະສົງ

ກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແລະ ນອກສັນຍາ ກຳນົດຫລັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການເຮັດ ແລະ ປະຕິບັດສັນຍາ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ເນື່ອງຈາກການ ລະເມີດສັນຍາ ແລະ ການກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນນອກສັນຍາ ແນໃສ່ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະ ໂຫຍດຂອງຄູ່ສັນຍາ, ຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ ແລະ ຜູ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ, ຮັບປະກັນຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມລະ ບຽບກົດຫມາຍ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳໃນສັງຄົມ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າ ໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 2(ໃຫມ່). ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ

ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແມ່ນ ສາຍພົວພັນທາງດ້ານກົດຫມາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກສັນຍາ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຄູ່ ສັນຍາ ມີສິດ ແລະ ພັນທະທາງແພ່ງ ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ກັນ.

ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ ແມ່ນ ສາຍພົວພັນທາງດ້ານກົດຫມາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ມີສັນຍານຳ ກັນ ຫລື ຈາກການກະທຳຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ, ຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ຂອງສັດ ຫລື ຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງທີ່ຢູ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງບຸກຄົນນັ້ນ.

ມາດຕາ 3(ໃຫມ່). ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບຕ່າງໆ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ການຄຳປະກັນ ຫມາຍເຖິງ ການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ ດ້ວຍສັງຫາລິມະຊັບ (ຊັບເຄື່ອນທີ່), ອະສັງຫາລິມະຊັບ (ຊັບຄົງທີ່), ບຸກຄົນ ຫລື ນິຕິບຸກຄົນ;
2. ການຊວດຈຳ ຫມາຍເຖິງ ການນຳເອົາຊັບສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ໄປໄວ້ນຳເຈົ້າໜີ້ ຫລື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ;
3. ການຊື້ຂາຍເປັນເງິນຜ່ອນ ຫມາຍເຖິງ ການຊື້ຂາຍ ດ້ວຍການຈ່າຍເງິນເປັນງວດ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ;
4. ການມອບຊັບ ຫມາຍເຖິງ ການເອົາຊັບຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍບໍ່ມີເງື່ອນໄຂໃນເວລາຍັງມີຊີວິດຢູ່;
5. ການຍົກຊັບ ຫມາຍເຖິງ ການເອົາຊັບຂອງຕົນ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍມີເງື່ອນໄຂໃນເວລາຍັງມີຊີວິດຢູ່;
6. ການນຳໃຊ້ສິດເກີນຄວນ ຫມາຍເຖິງ ການນຳໃຊ້ສິດເກີນຂອບເຂດທີ່ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ ຜູ້ໃດໜຶ່ງ;
7. ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຫມາຍເຖິງ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ໃນຂອບເຂດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ, ຖືກຕ້ອງຕາມຫລັກວິຊາການ ແລະ ຫລັກຈັນຍາບັນ;
8. ຄ່າເສັຍຫາຍ ຫມາຍເຖິງ ຈຳນວນເງິນ ຫລື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອໃຊ້ແທນ ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ຜູ້ອື່ນ;
9. ຄ່າປ່ວຍການ ຫມາຍເຖິງ ຈຳນວນເງິນ ຫລື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອທົດແທນລາຍໄດ້ຂອງຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ ທີ່ຄວນຈະໄດ້ຮັບຈາກວຽກງານ ຫລື ເວລາທີ່ເສັຍໄປ;
10. ຄ່າປ່ວຍການຊັບ ຫມາຍເຖິງ ຈຳນວນເງິນຂອງລູກໜີ້ ທີ່ທົດແທນຄ່າເສັຍຫາຍໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ ຊຶ່ງຄວນໄດ້ຮັບ ຍ້ອນລູກໜີ້ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ;
11. ເຈົ້າໜີ້ ຫມາຍເຖິງ ຜູ້ມີສິດທວງໃຫ້ລູກໜີ້ປະຕິບັດພັນທະໃດໜຶ່ງ;
12. ລູກໜີ້ ຫມາຍເຖິງ ຜູ້ມີພັນທະປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ: ມອບຊັບສິ່ງຂອງ, ປະຕິບັດວຽກງານ, ຈ່າຍເງິນ ແລະ ອື່ນໆ ຫລື ບໍ່ປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງເຈົ້າໜີ້;
13. ສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ ຫມາຍເຖິງ ການກະທຳດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ວິທີອື່ນ ເພື່ອຫລີກເວັ້ນໄພອັນຕະລາຍທີ່ຂົ່ມຂູ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫລື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ຜົນເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການກະທຳນັ້ນ ຕ້ອງມີມູນຄ່າໜ້ອຍກວ່າ ຜົນເສັຍຫາຍທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໄພອັນຕະລາຍດັ່ງກ່າວ;
14. ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະ ຫມາຍເຖິງ ສັນຍາທີ່ບໍ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ທາງດ້ານກົດໝາຍ;

15. ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫມາຍເຖິງ ຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກ, ເດັກທີ່ບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ, ຄົນບ້າເສຍຈິດ ຫລື ນັກຮຽນ;
16. ຜູ້ໃຊ້ວຽກ ຫມາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ໃຊ້ໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ປະຕິບັດວຽກງານຕາມຄຳສັ່ງ ຫລື ຄຳແນະນຳ ຂອງຕົນ;
17. ເຫດສຸດວິໄສ ຫມາຍເຖິງ ເຫດການທີ່ບໍ່ສາມາດຄາດຄະເນ ແລະ ຄວບຄຸມໄດ້ ເຊັ່ນ: ນຳ້ຖ້ວມ, ພ້າຜ່າ, ແຜ່ນດິນໄຫວ ຊຶ່ງພາໃຫ້ລູກໜີ້ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໄດ້;
18. ເຫດບັງເອີນ ຫມາຍເຖິງ ເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນກະທັນຫັນໂດຍບໍ່ໄດ້ຄາດຄິດມາກ່ອນ ເຊັ່ນ: ການເຈັບເປັນກະທັນຫັນ ແລະ ຮ້າຍແຮງ, ອຸປະຕິເຫດ ຊຶ່ງພາໃຫ້ລູກໜີ້ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໄດ້.

ມາດຕາ 4(ໃຫມ່). ມະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແລະ ນອກສັນຍາ

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ ມີການພົວພັນກັນ ໃນດ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຊື້-ຂາຍ, ກູ້ຢືມ, ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ດ້ວຍການເຮັດສັນຍາເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຖືກຕ້ອງ, ເປັນທຳ, ດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ ແລະ ທັນເວລາ ລວມທັງ ຍົກສູງຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນ, ຕໍ່ສັດ ແລະ ຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍແກ່ຜູ້ອື່ນ.

ມາດຕາ 5(ໃຫມ່). ຫລັກການກ່ຽວກັບຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ແລະ ນອກສັນຍາ

ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດ ຕາມຫລັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້ :

1. ມີຄວາມສະຫມັກໃຈ;
2. ມີຄວາມສະເໝີພາບ;
3. ມີຄວາມຊື່ສັດ, ການຮ່ວມມື ແລະ ມີຄວາມຈິງໃຈຕໍ່ກັນ;
4. ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມລະບຽບກົດຫມາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດລາວ.

ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ ໃຫ້ປະຕິບັດ ຕາມຫລັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ໃດກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ແມ່ນ ຜູ້ນັ້ນເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
2. ການໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ແມ່ນ ຂຶ້ນກັບລະດັບຄວາມເສັຍຫາຍຕາມມູນຄ່າຕົວຈິງ ແລະ ປະຕິບັດຕາມສ່ວນຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງການກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ.

ມາດຕາ 6(ໃຫມ່). ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບການເຮັດສັນຍາ, ການປະຕິບັດສັນຍາ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ ລັດ, ລວມໝູ່, ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 7(ໃຫມ່). ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ດ້ວຍ ການເຊັນ ແລະ ປະຕິບັດສັນຍາ, ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມ ສາມາດກ່ຽວກັບການເຮັດສັນຍາ, ການປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ເນື່ອງຈາກ ການລະເມີດສັນຍາ ແລະ ການກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ.

ພາກທີ II
ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ
ຫມວດທີ 1
ຫລັກການລວມ
ກ. ການເຮັດສັນຍາ

ມາດຕາ 8(ປັບປຸງ). ສັນຍາ

ສັນຍາ ແມ່ນ ການຕົກລົງລະຫວ່າງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງພາໃຫ້ສິດ ແລະ ພັນທະທາງແຍ່ງ ເກີດຂຶ້ນ, ປ່ຽນແປງ ຫລື ສິ້ນສຸດລົງ.

ສັນຍາ ອາດຈະເຮັດຂຶ້ນ ລະຫວ່າງ:

- ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ດ້ວຍກັນ;
- ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫລື ລວມໝູ່ກັບ ນິຕິບຸກຄົນອື່ນ ຫລື ບຸກຄົນ;
- ນິຕິບຸກຄົນ ຫລື ບຸກຄົນ ດ້ວຍກັນ;
- ນິຕິບຸກຄົນ ກັບ ບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 9(ປັບປຸງ). ລັກສະນະຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຈະມີລັກສະນະ ຝ່າຍດຽວ, ສອງຝ່າຍ ຫລື ຫລາຍຝ່າຍ.

ສັນຍາຝ່າຍດຽວ ແມ່ນ ການຕົກລົງ ທີ່ຝ່າຍດຽວມີພັນທະ ຊຶ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ໂດຍບໍ່ມີການຕອບແທນຈາກຝ່າຍນີ້.

ສັນຍາສອງຝ່າຍ ຫລື ຫລາຍຝ່າຍ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງສອງຝ່າຍ ຫລື ຫລາຍຝ່າຍທີ່ພາໃຫ້ເກີດສິດ ແລະ ພັນທະຕໍ່ກັນ.

ສັນຍາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນ ສັນຍາທາງແພ່ງ ຊຶ່ງຈະກາຍເປັນສັນຍາການຄ້າ ຖ້າວ່າວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ ຫາກແມ່ນການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດ.

ມາດຕາ 10. ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ຕ້ອງເຮັດຂຶ້ນໃຫ້ຄົບຖ້ວນຕາມເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຄວາມສະຫມັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ;
2. ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງຄູ່ສັນຍາ;
3. ວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ ຕ້ອງໃຫ້ຊັດເຈນ, ມີຈິງ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
4. ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.
5. ຮູບການຂອງສັນຍາ ຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການກຳນົດຂອງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 11(ບັບປຸງ). ຄວາມສະຫມັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ

ຄວາມສະຫມັກໃຈຂອງຄູ່ສັນຍາ ແມ່ນ ຄວາມສົມຍອມຂອງຄູ່ສັນຍາ ໃນການເຮັດສັນຍານຳກັນ ໂດຍປາສະຈາກ ຄວາມຫລົງຜິດ, ການຕົວະຍົວະຫລອກລວງ, ການບັງຄັບນາບຊູ່ ຫລື ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫລື ຄວາມອັບປະໂຫຍດຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ.

ຄວາມຫລົງຜິດ ເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ຄູ່ສັນຍາໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ການຕົວະຍົວະຫລອກລວງ ເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໜຶ່ງ ໄດ້ໃຊ້ກົນອຸບາຍ ຊຶ່ງພາໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງຫລົງເຊື່ອເຮັດສັນຍາ.

ການບັງຄັບນາບຊູ່ ຫລື ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງຫາກເຮັດສັນຍາ ຍ້ອນຄວາມຢ້ານກົວຕໍ່ການກະທຳດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງເປັນອັນຕະລາຍແກ່ຕົນເອງ, ຄອບຄົວ, ຊັບສົມບັດ ຫລື ຍາດພີ່ນ້ອງຂອງຕົນ.

ຄວາມອັບປະໂຫຍດຂອງຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ເກີດຈາກສັນຍານັ້ນ ບໍ່ເປັນທຳ.

ມາດຕາ 12(ບັບປຸງ). ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດຂອງຄູ່ສັນຍາ

ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແມ່ນ ຄວາມສາມາດດ້ວຍການກະທຳຂອງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດສິດ ແລະ ພັນທະທາງແພ່ງແກ່ຕົນ.

ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຈະຖືວ່າເປັນຜູ້ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອບຸກຄົນນັ້ນ ຫາກມີອາຍຸແຕ່ ສິບແປດປີ ຂຶ້ນໄປ ແລະ ບໍ່ເປັນຄົນບ້າເສຍຈິດ.

ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຈະຖືວ່າມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ຫາກໄດ້ຖືກຮັບຮອງເປັນນິຕິບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 13. ວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ

ວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ ແມ່ນ ເປົ້າໝາຍທີ່ຄູ່ສັນຍາຕ້ອງການໃຫ້ມີຂຶ້ນ.

ວັດຖຸປະສົງ ຕ້ອງໃຫ້ຊັດເຈນ, ມີຈິງ, ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫລື ບໍ່ຂັດກັບຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້.

ມາດຕາ 14. ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ

ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ ແມ່ນ ສິ່ງຊຸກຍູ້ໃຫ້ເຮັດສັນຍາ ແລະ ໃຫ້ຄູ່ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນ.

ເຫດຜົນຂອງສັນຍາ ຕ້ອງໃຫ້ມີຈິງ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 15(ປັບປຸງ). ຮູບການຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຈະເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ, ທາງປາກເປົ່າ ຫລື ດ້ວຍຮູບການອື່ນ.

ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນຕາມມາດຕາ 8 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເວັ້ນເສັ້ນແຕ່ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ລະຫວ່າງ ບຸກຄົນດ້ວຍກັນ.

ສັນຍາທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນນັ້ນ ຕ້ອງລົງວັນທີ ເດືອນ ປີ ແລະ ມີລາຍເຊັນຂອງຄູ່ສັນຍາ. ເພື່ອຢັ້ງຢືນຄວາມແນ່ນອນ ຄູ່ສັນຍາອາດຈະແປະໂປ້ມີຂອງຕົນໃສ່ຕີ່ມອີກກໍໄດ້.

ສັນຍາທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ອາດຈະຂຽນດ້ວຍມື, ພິມດິດ ຫລື ພິມດ້ວຍເຄື່ອງເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍຄູ່ສັນຍາເອງ ຫລື ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງນາຍບ້ານ ພ້ອມດ້ວຍພະຍານທັງສອງຝ່າຍທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍ ສາມຄົນ.

ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຖືກຕ້ອງທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ຄວາມເປັນຈິງຂອງສັນຍາ ໃຫ້ນຳສັນຍານັ້ນ ໄປຢັ້ງຢືນ ຢູ່ສຳນັກງານທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 16(ປັບປຸງ). ເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຈະປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

- ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ ຂອງຄູ່ສັນຍາ;
- ວັດຖຸປະສົງ, ລາຄາ, ກຳນົດເວລາປະຕິບັດ, ການຊຳລະ, ການນຳສົ່ງ;
- ຂອບເຂດ, ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ຂອງເປົ້າໝາຍ;
- ສະຖານທີ່ຂອງການປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ພັນທະໃນການແຈ້ງໃຫ້ແກ່ກັນຊາບ;
- ຜົນສະທ້ອນຂອງການລະເມີດສັນຍາ;

- ຮູບການ ແລະ ອົງການແກ້ໄຂຂັ້ນຕ່ຳແຍ່ງ;
- ເງື່ອນໄຂຂອງການປ່ຽນແປງ ແລະ ການສິ້ນສຸດ ສັນຍາກ່ອນກຳນົດ.

ວັດຖຸປະສົງ, ລາຄາ, ກຳນົດເວລາປະຕິບັດ ແມ່ນ ເນື້ອໃນອັນຈຳເປັນສຳລັບສັນຍາທຸກປະເພດ.

ມາດຕາ 17(ປັບປຸງ). ການສະເໜີ ແລະ ການຮັບຕອບ ສັນຍາ

ໃນສັນຍາທາງບາກເປົ່າ ທີ່ຝ່າຍສະເໜີບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບນັ້ນ ເມື່ອຝ່າຍຖືກສະເໜີໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີໃນເວລາໃດ, ຢູ່ບ່ອນໃດ ກໍສາມາດຕອບຮັບ ໃນເວລານັ້ນ, ຢູ່ບ່ອນນັ້ນໄດ້ ແລະ ກໍໃຫ້ຖືວ່າ ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ ນັບແຕ່ເວລານັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນສັນຍາເປັນລາຍລັກອັກສອນ ທີ່ຝ່າຍສະເໜີບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບນັ້ນ ຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີ ຕ້ອງສົ່ງຄຳຕອບເຖິງຝ່າຍສະເໜີ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຖ້າວ່າຝ່າຍສະເໜີ ຫາກໄດ້ວາງກຳນົດເວລາໃຫ້ຕອບຮັບແລ້ວ ສັນຍາກໍຈະຖືວ່າໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ ນັບແຕ່ເວລາຄຳຕອບຮັບນັ້ນ ໄດ້ມາເຖິງຝ່າຍສະເໜີ ພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ແລະ ຝ່າຍສະເໜີ ກໍບໍ່ມີສິດຖອນຕົວໄດ້.

ຖ້າວ່າຄຳຕອບຮັບນັ້ນ ຫາກເຮັດຂຶ້ນພາຍໃນກຳນົດເວລາທີ່ສະເໜີ ແຕ່ຄຳຕອບຮັບ ຜິດໄດ້ມາເຖິງມືຝ່າຍສະເໜີຊຶ່ງກວ່າກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຍສະເໜີ ຫາກຮັບເອົາ ກໍໃຫ້ຖືວ່າສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ.

ຖ້າວ່າຄຳຕອບຮັບນັ້ນ ຫາກມີຂໍ້ຄວາມ ເພີ່ມເຕີມ, ຕັດອອກ ຫລື ປ່ຽນແປງ ເມື່ອຝ່າຍສະເໜີເບື້ອງຕົ້ນ ຫາກຕອບຮັບເໝັນດີນຳ ກໍໃຫ້ຖືວ່າ ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ.

ຂ. ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະ

ມາດຕາ 18. ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະ

ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະ ແມ່ນ ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນ ມາດຕາ 10 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສັນຍາ ອາດຈະເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ຫລື ເດັດຂາດ, ເປັນໂມຄະທັງໝົດ ຫລື ບາງສ່ວນ.

ມາດຕາ 19(ປັບປຸງ). ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ

ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ແມ່ນ ສັນຍາເປັນໂມຄະ ທີ່ພົວພັນເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນເທົ່ານັ້ນ.

ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດ ມີ ຄື:

1. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການຕົວະຍິວະຫລອກກລວງ ຫລື ການບັງຄັບນາບຊູ່ ຫລື ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດ;
2. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
3. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບຸກຄົນທີ່ຂາດສະຕິສຳນຶກ ຫລື ຢູ່ໃນສະພາບມືນເມົາອັນໜັກໜ່ວງ;
4. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍເຈດຕະນາບໍ່ດີຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ;
5. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມຈຳເປັນ ໃນສະພາບການອັນໜັກໜ່ວງເປັນພິເສດ.

ຖ້າວ່າສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດນັ້ນ ຫາກມີການເຫັນດີ ຫລື ຮັບຮອງເອົາຈາກຝ່າຍທີ່ເສຍສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດແລ້ວ ກໍຈະຖືວ່າເປັນສັນຍາທີ່ໃຊ້ໄດ້.

ມາດຕາ 20(ປັບປຸງ). ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະເດັດຂາດ

ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ແມ່ນ ສັນຍາເປັນໂມຄະ ທີ່ພົວພັນເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫລື ຂອງສັງຄົມ.

ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະເດັດຂາດ ມີ ຄື:

1. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫລື ຂອງສັງຄົມ;
2. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນໂດຍນິຕິບຸກຄົນ ຊຶ່ງຂັດກັບກົດລະບຽບກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນ;
3. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການເຊື່ອງອຳ;
4. ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການລະເມີດຮູບການຂອງສັນຍາ.

ຄູ່ສັນຍາບໍ່ມີສິດຕິກລົງ ແລະ ຮັບຮອງເອົາສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະເດັດຂາດນັ້ນໄດ້ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 21(ປັບປຸງ). ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະທັງຫມົດ ຫລື ບາງສ່ວນ

ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະທັງຫມົດ ແມ່ນ ສັນຍາ ທີ່ມີເນື້ອໃນໃຊ້ບໍ່ໄດ້ທັງຫມົດ.

ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະບາງສ່ວນ ແມ່ນ ສັນຍາ ທີ່ມີເນື້ອໃນບາງສ່ວນໃຊ້ໄດ້ ແລະ ບາງສ່ວນໃຊ້ບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 22. ການຂໍລົບລ້າງສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະ

ສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະ ອາດຈະຂໍລົບລ້າງໄດ້.

ຖ້າວ່າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດ ຫາກໄດ້ຮູ້ວ່າ ສັນຍາທີ່ເຮັດຂຶ້ນນັ້ນເປັນໂມຄະແລ້ວ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ສັນຍາຂອງຕົນຊາບໃນທັນໃດ ເພື່ອທຳການລົບລ້າງສັນຍາດັ່ງກ່າວ, ໃນກໍລະນີທີ່ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍນີ້ ຫາກບໍ່ເຫັນດີລົບລ້າງສັນຍານັ້ນແລ້ວ ກໍໃຫ້ຝ່າຍທີ່ແຈ້ງນັ້ນຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ລົບລ້າງສັນຍາ.

ພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ ຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ, ຄົນບ້າເສຍຈິດ ກໍມີສິດຂໍລົບລ້າງສັນຍາດັ່ງກ່າວ.

ເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ, ຄົນບ້າເສຍຈິດ ມີສິດຂໍລົບລ້າງສັນຍາທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດຂຶ້ນນັ້ນ ພາຍໃນກຳນົດ ສາມປີ ພາຍຫລັງທີ່ຕົນໄດ້ເຖິງກະສຽນອາຍຸ ຫລື ໄດ້ກັບຄືນມາເປັນຜູ້ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດແລ້ວ.

ສຳລັບສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະບໍ່ເດັດຂາດນັ້ນ ມີແຕ່ຄູ່ສັນຍາເທົ່ານັ້ນທີ່ຈະຂໍລົບລ້າງໄດ້. ສ່ວນສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະເດັດຂາດນັ້ນ ທຸກຄົນທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ກໍມີສິດຂໍລົບລ້າງໄດ້.

ມາດຕາ 23. ຜົນສະທ້ອນຂອງສັນຍາທີ່ເປັນໂມຄະ

ເມື່ອຮັບຮູ້ວ່າສັນຍາເປັນໂມຄະແລ້ວ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ໃຫ້ສິ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນແລ້ວນັ້ນຄືນແກ່ ຄູ່ສັນຍາທັງສອງຝ່າຍ ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາທາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ, ສັນຍາຂອງນິຕິບຸກຄົນທາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຂັດກັບວັດຖຸປະສົງ ຫລື ເປົ້າຫມາຍການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນ, ສັນຍາທີ່ໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ຫລື ຄົນບ້າເສຍຈິດ, ສັນຍາທີ່ໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍບຸກຄົນທີ່ຂາດສະຕິສຳນຶກ ຫລື ຢູ່ໃນສະພາບມືນເມົາອັນຫນັກຫນ່ວງ, ສັນຍາທີ່ໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຝ່າຍຫນຶ່ງ ໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດ;
2. ໃຫ້ສິ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດແລ້ວນັ້ນ ຄືນແກ່ຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສັຍຫາຍ ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາທາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການຕົວະຍົວະຫລອກລວງ ຫລື ການບັງຄັບນາບຊູ່. ສ່ວນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຈາກອີກຝ່າຍຫນຶ່ງນັ້ນ ໃຫ້ຮັບເປັນຂອງລັດ;
3. ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາທາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍຂັດກັບຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມນັ້ນ ກໍໃຫ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດແລ້ວທັງຫມົດເປັນຂອງລັດ.

ຄ. ການປະຕິບັດສັນຍາ

ມາດຕາ 24(ປັບປຸງ). ການປະຕິບັດສັນຍາ

ຄູ່ສັນຍາ ຕ້ອງປະຕິບັດສັນຍາດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈ, ຄົບຖ້ວນ, ຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ໃນສະຖານທີ່ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫລື ກົດຫມາຍ.

ຄູ່ສັນຍາ ບໍ່ມີສິດ ປະຕິເສດການປະຕິບັດສັນຍາ ຫລື ປ່ຽນແປງເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາແຕ່ຝ່າຍດຽວ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ກົດຫມາຍທາກໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້.

ຄູ່ສັນຍາ ມີສິດບໍ່ຮັບເອົາການປະຕິບັດ ທີ່ບໍ່ຄົບຖ້ວນ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ຫລື ກົດຫມາຍ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ ສັນຍາ ຫລື ກົດຫມາຍ ທາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 25(ໃຫມ່). ການປະຕິບັດສັນຍາເພີ່ມເຕີມ

ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາ ຫາກບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ຫລື ກຳນົດບໍ່ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບທີ່ຕ້ອງການ ນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢ່າງສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານ ຫລື ລະບຽບກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫລື ມາດຕະຖານທີ່ຍອມຮັບ ເປັນປະເພນີເຄີຍປະຕິບັດກັນມາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສັນຍາ ຫາກກຳນົດລາຄາ ຫລື ຄ່າຕອບແທນ ບໍ່ຈະແຈ້ງນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢ່າງສອດຄ່ອງກັບລາຄາທີ່ໄປໃນທ້ອງຕະຫຼາດ ຢູ່ສະຖານທີ່ ເວລາປະຕິບັດສັນຍາ ຫລື ຕາມລາຄາ ທີ່ລັດໄດ້ກຳນົດ.

ມາດຕາ 26. ກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາ

ສັນຍາ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາຂອງການປະຕິບັດສັນຍາ ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດທາງໃຫ້ປະຕິບັດ ແລະ ລູກໜີ້ ກໍມີສິດປະຕິບັດໄດ້ທຸກເວລາ. ໃນກໍລະນີທີ່ເຈົ້າໜີ້ ຫາກໄດ້ທາງໃຫ້ປະຕິບັດນັ້ນ ລູກໜີ້ ມີພັນທະປະຕິບັດສັນຍາດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ເຈົ້າໜີ້ໄດ້ທາງໃຫ້ປະຕິບັດເປັນຕົ້ນໄປ.

ລູກໜີ້ ອາດຈະປະຕິບັດສັນຍາ ກ່ອນກຳນົດເວລາກໍໄດ້ ຖ້າວ່າການປະຕິບັດນັ້ນ ຫາກບໍ່ຂັດກັບສັນຍາ ຫລື ກົດໝາຍ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ ກໍເຫັນດີນຳ.

ມາດຕາ 27. ສະຖານທີ່ປະຕິບັດສັນຍາ

ສັນຍາ ຈະປະຕິບັດຢູ່ສະຖານທີ່ ຊຶ່ງສັນຍາ ຫລື ກົດໝາຍໄດ້ກຳນົດໄວ້. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດສະຖານທີ່ປະຕິບັດ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດສັນຍາ ຢູ່ສະຖານທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບອາຄານກໍ່ສ້າງ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ສະຖານທີ່ການກໍ່ສ້າງນັ້ນ;
2. ການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ຂອງເຈົ້າໜີ້ ໃນເວລາເຮັດສັນຍານັ້ນ ເວັ້ນເສີຍແຕ່ການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນຂອງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ລວມທມູ່ ແລະ ສັງຄົມ.

ຖ້າວ່າເຈົ້າໜີ້ ຫາກໄດ້ຍ້າຍບ່ອນຢູ່ໃນເວລາປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ລູກໜີ້ຊາບໃນເວລານັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ໃຫມ່ຂອງເຈົ້າໜີ້, ສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດໃນການປະຕິບັດສັນຍານັ້ນ ແມ່ນເປັນພາລະຂອງເຈົ້າໜີ້;

3. ພັນທະອື່ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ບ່ອນຢູ່ຂອງລູກໜີ້ ໃນເວລາເຮັດສັນຍານັ້ນ. ຖ້າວ່າລູກໜີ້ ຫາກ ແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ສຳນັກງານຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ.

ມາດຕາ 28(ປັບປຸງ). ການຊຳລະ

ການຊຳລະ ອາດຈະປະຕິບັດເປັນ ເງິນສົດ, ເງິນໂອນ, ເຊັກ ຫລື ວັດຖຸ ຫລື ແຮງງານ ຕາມ ການຕົກລົງເຫັນດີຂອງເຈົ້າໜີ້.

ການຊຳລະ ຈະມີຂັ້ນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີການເຮັດໃບເກັບເງິນ ເສັຍກ່ອນ.

ໃນການຊຳລະນັ້ນ ເຈົ້າໜີ້ ຕ້ອງເຮັດໃບຮັບເງິນ ຫລື ເອກະສານອື່ນ ດ້ວຍຕົນເອງ ຫລື ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງລູກໜີ້. ໃບຮັບເງິນ ຫລື ເອກະສານອື່ນນີ້ ຕ້ອງເຮັດໃນທັນໃດ ຫລື ຢ່າງຊ້າພາຍ ໃນ ສິບຫ້າ ວັນ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດສັນຍາແລ້ວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຊຳລະດ້ວຍເຊັກນັ້ນ ມີຊຳລະ ແມ່ນມື້ທີ່ເຈົ້າໜີ້ໄດ້ຖອນເງິນ ຕາມຈຳ ນວນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນເຊັກນັ້ນ. ໃນການຊຳລະ ເປັນເງິນໂອນ ໃຫ້ຖືວ່າ ມີຊຳລະ ແມ່ນ ມື້ທີ່ເງິນເຂົ້າບັນຊີ ຂອງເຈົ້າໜີ້. ໃນການຊຳລະທາງໄປສະນີ ໃຫ້ຖືວ່າ ມີຊຳລະ ແມ່ນ ມື້ທີ່ລູກໜີ້ໄດ້ມອບເງິນ ຫລື ຊັບ ສິ່ງຂອງທາງໄປສະນີ.

ມາດຕາ 29. ການແຈ້ງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນການປະຕິບັດສັນຍາ

ເມື່ອມີຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກເກີດຂຶ້ນ ໃນການປະຕິບັດສັນຍາ ເຖິງວ່າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ພະ ຍາຍາມພຽງໃດ ກໍບໍ່ສາມາດປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນໄດ້ ຢ່າງສະຫມ່ຳສະເໝີນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງແຈ້ງສາ ເຫດຂອງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກດັ່ງກ່າວໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງຊາບ ໃນເວລາອັນເໝາະສົມ ກ່ອນກຳນົດເວລາຂອງ ການປະຕິບັດສັນຍາຈະສິ້ນສຸດ.

ການແຈ້ງຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກນັ້ນ ຈະບໍ່ເປັນສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ລູກໜີ້ ພົ້ນຈາກຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ຕົນໄປໄດ້, ພາຍຫລັງທີ່ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ຫາກໄດ້ສິ້ນສຸດລົງແລ້ວ ລູກໜີ້ ກໍຈະສືບຕໍ່ປະຕິບັດພັນທະ ຕາມສັນຍານັ້ນ.

ມາດຕາ 30(ໃຫມ່). ການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ

ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ສ່ວນໃດໜຶ່ງແລ້ວ ອາດໂຈະການ ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ສັນຍາອີກຝ່າຍໜຶ່ງໃນທັນທີ ຖ້າເຫັນວ່າ ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍທີ່ຖືກ ແຈ້ງໂຈະນີ້ ຕົກຢູ່ໃນສະພາບໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງອາດຈະສ້າງຜົນເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຕົນ ດັ່ງນີ້:

- ຖືກຮ້ອງໜ້ອງ ຫລື ຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ລົ້ມລະລາຍ;
- ຂາດຄວາມເຊື່ອຖືໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຊຶ່ງອາດຈະບໍ່ສາມາດປະຕິບັດສັນຍາໄດ້;
- ຕົກຢູ່ໃນສະພາບ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດສັນຍານັ້ນໄດ້.

ຄູ່ສັນຍາທີ່ໄດ້ໂຈະການປະຕິບັດນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄູ່ສັນຍາອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບ ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຖ້າວ່າການໂຈະນັ້ນ ຫາກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ມີສະພາບຕາມທີ່ກ່າວມາ ຂ້າງ ເທິງນີ້.

ຖ້າວ່າຄູ່ສັນຍາທີ່ຖືກແຈ້ງກ່ຽວກັບການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍານັ້ນ ສາມາດຍັງຢືນ ຫລື ໃຫ້ ການຄຳປະກັນໃນການປະຕິບັດສັນຍາທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດ ໃນການປະຕິບັດພັນທະ ຂອງຕົນ ຄູ່ສັນຍາທີ່ໄດ້ໂຈະນັ້ນ ຕ້ອງສືບຕໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດຍັງຢືນ ຫລື ໃຫ້ການຄຳປະກັນທີ່ເໝາະສົມໄດ້ ຄູ່ສັນຍາທີ່ໂຈະນັ້ນ ສາມາດຍົກເລີກສັນຍາໄດ້. ສຳລັບການ ປະຕິບັດພັນທະຜ່ານມາ ຄູ່ສັນຍາທີ່ຖືກແຈ້ງໂຈະນັ້ນ ຕ້ອງທົດແທນຄືນໃຫ້ແກ່ຄູ່ສັນຍາທີ່ຍົກເລີກ.

ການໂຈະການປະຕິບັດສັນຍາ ສາມາດດຳເນີນໄດ້ ໃນສັນຍາທຸກປະເພດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ສັນຍາຝ່າຍດຽວ.

ມາດຕາ 31. ຜົນບັງຄັບຂອງສັນຍາຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນ

ເຈົ້າໜີ້ ມີສິດມອບສິດຂອງຕົນໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຄົນໃໝ່ ທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຈາກລູກໜີ້ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງ.

ເຈົ້າໜີ້ ຕ້ອງມອບເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການທວງໜີ້ນັ້ນໃຫ້ເຈົ້າໜີ້ຄົນໃໝ່ ແລະ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜູ້ກ່ຽວ ຖ້າວ່າສິດທີ່ມອບໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີຄວາມຈິງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເຈົ້າໜີ້ ຫາກໄດ້ເສັຍຊີວິດໄປແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດທີ່ໄດ້ຮັບມູນມໍຣະດົກ ກໍມີສິດທວງ ເອົາຊັບສິ່ງຂອງຈາກລູກໜີ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນໄດ້.

ລູກໜີ້ ກໍມີສິດມອບພັນທະຂອງຕົນໃຫ້ລູກໜີ້ຄົນໃໝ່ ປະຕິບັດແທນຕົນໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການຕົກລົງເຫັນດີຈາກເຈົ້າໜີ້ເສັຍກ່ອນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ລູກໜີ້ ຫາກໄດ້ເສັຍຊີວິດໄປແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດທີ່ໄດ້ຮັບເອົາມູນມໍຣະດົກ ກໍມີ ພັນທະປະຕິບັດແທນຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 32(ໃຫມ່). ສິດດຳເນີນການແທນລູກໜີ້

ໃນກໍລະນີທີ່ລູກໜີ້ ຫາກບໍ່ທວງໜີ້ນຳລູກໜີ້ຂອງຕົນ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເກີດຄວາມອັບປະໂຫຍດ ແກ່ເຈົ້າໜີ້ ເຈົ້າໜີ້ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງທວງເອົາໜີ້ສິນ ຕໍ່ສານແທນລູກໜີ້ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ສິດຂອງລູກ ໜີ້ນັ້ນ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ແຕ່ລູກໜີ້ສະເພາະເທົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ປະຕິບັດ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນການແທນຂອງເຈົ້າໜີ້ ຕົກເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລູກໜີ້.

ມາດຕາ 33. ຜົນສະທ້ອນຂອງການລະເມີດສັນຍາ

ການລະເມີດສັນຍາ ແມ່ນ ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາທັງໝົດ ຫລື ບາງສ່ວນ ຫລື ການປະຕິບັດ ສັນຍາຢ່າງບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນ ໂດຍຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ການປະຕິບັດສັນຍາບໍ່ມີຄຸນນະພາບ, ບໍ່ ທັນກັບເວລາ, ບໍ່ຖືກສະຖານທີ່ ຊຶ່ງກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ.

ຖ້າວ່າຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ລະເມີດສັນຍາ ຝ່າຍນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າ ເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ການລະເມີດສັນຍານັ້ນ ຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດສຸດວິໄສ.

໘. ມາດຕະການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ

ມາດຕາ 34(ປັບປຸງ). ມາດຕະການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ

ໃນການຮັບປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ, ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງເຈົ້າໜ້າ ຫລື ທົດແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ຊຶ່ງອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ພາຍຫລັງການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ຫລື ການປະຕິບັດສັນຍາຢ່າງບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນນັ້ນ ກົດໝາຍໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ຄື: ການຊວດຈຳ, ການຄຳປະກັນ ດ້ວຍຫລັກຊັບ, ດ້ວຍບຸກຄົນ ຫລື ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການປັບໃຫມ.

ມາດຕາ 35. ການຊວດຈຳ ແລະ ການຄຳປະກັນ

ການຊວດຈຳ ແລະ ການຄຳປະກັນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຄຳປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ.

ມາດຕາ 36. ການປັບໃຫມ

ການປັບໃຫມ ແມ່ນ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດສັນຍາ ຄື ບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ, ປະຕິບັດສັນຍາບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫລື ປະຕິບັດບໍ່ທັນຕາມກຳນົດເວລາ.

ການປັບໃຫມ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫລື ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີລະບຽບການສະເພາະ.

ຈ. ການປ່ຽນແປງ, ການຍົກເລີກ ແລະ ການສິ້ນສຸດ ສັນຍາ

ມາດຕາ 37. ການປ່ຽນແປງ ຫລື ການຍົກເລີກ ສັນຍາ

ສັນຍາ ອາດຈະຖືກປ່ຽນແປງ ຫລື ຍົກເລີກ ຕາມການຕົກລົງເຫັນດີຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການລະເມີດສັນຍາ ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມອັບປະໂຫຍດນັ້ນ ຈະປ່ຽນແປງ ຫລື ຍົກເລີກ ສັນຍາແຕ່ຝ່າຍດຽວກໍໄດ້ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ ຄູ່ສັນຍາຫາກໄດ້ຕົກລົງກັນຢ່າງອື່ນ.

ການປ່ຽນແປງ ຫລື ການຍົກເລີກ ສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ເມື່ອສັນຍາຫາກຖືກຍົກເລີກແລ້ວ ສິ່ງທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນຜ່ານມາ ກໍໃຫ້ແລ້ວກັນໄປ. ຖ້າວ່າຝ່າຍໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນກ່ອນແລ້ວ ຝ່າຍທີ່ຍັງຄ້າງຄານັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕອບແທນ. ສຳລັບພັນທະທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ກັນນັ້ນ ກໍໃຫ້ເລີກແລ້ວກັນໄປ.

ມາດຕາ 38. ການສັ່ນສູດສັນຍາ

ສັນຍາ ຈະສັ່ນສູດລົງໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

- ສັນຍາທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
- ຄູ່ສັນຍາ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນອັນດຽວກັນ;
- ຄູ່ສັນຍາ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ;
- ສັນຍາ ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້;
- ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ໄດ້ເສັຍຊີວິດ ຊຶ່ງບຸກຄົນອື່ນບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ປະຕິບັດໄດ້;
- ນິຕິບຸກຄົນທີ່ເປັນຄູ່ສັນຍາ ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫລື ລົ້ມລະລາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫາກຖືກຍຸບເລີກ ຫລື ລົ້ມລະລາຍ ຄູ່ສັນຍາຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ມີສິດທວງເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ຄ່າເສັຍຫາຍຕ່າງໆ ຈາກຜູ້ຮັບຜິດຊອບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງນິຕິບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫລື ລົ້ມລະລາຍນັ້ນ.

ຫມວດທີ 2

ປະເພດສັນຍາ

ກ. ສັນຍາຊື້ຂາຍ

ມາດຕາ 39. ສັນຍາຊື້ຂາຍ

ສັນຍາຊື້ຂາຍ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຂາຍ ມີພັນທະມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ເປັນກຳມະສິດຂອງຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຊື້ ຕ້ອງຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ແລະ ມີພັນທະຈ່າຍເງິນຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ຜູ້ຂາຍ ຈະຂາຍຊັບສິ່ງຂອງອັນໃດກໍໄດ້ ທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ. ຖ້າວ່າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍໃຫ້ຜູ້ຊື້ນັ້ນຫາກຖືກຮີບຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຫລື ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດແລ້ວ ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງທົດແທນຄ່າເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້.

ໃນການເຮັດສັນຍາ ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຊື້ຊາບ ກ່ຽວກັບສິດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ໃນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ ເຊັ່ນ: ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍນັ້ນ ຍັງມີຜູ້ເຊົ່າຢູ່. ການບໍ່ແຈ້ງໃຫ້ຊາບນີ້ ຈະພາໃຫ້ຜູ້ຊື້ ມີສິດຮ້ອງຂໍລົບລ້າງສັນຍາ ແລະ ຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າເສັຍຫາຍ ຫລື ຫລຸດຜ່ອນລາຄາຊື້.

ເມື່ອສິດກ່ຽວກັບກຳມະສິດ ຫາກເປັນຂອງຜູ້ຊື້ກ່ອນການມອບຊັບສິ່ງຂອງແລ້ວ ຜູ້ຂາຍຍັງມີພັນທະຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີການເສັຍຫາຍ ຫລື ເປ່ເພ ຈົນກວ່າຜູ້ຊື້ຈະຮັບເອົາ.

ຜູ້ຊື້ ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດໃນຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຕົນໄດ້ຊື້ນັ້ນ :

- ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຊື້ ແລະ ຜູ້ຂາຍໄດ້ມອບເງິນ ແລະ ຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ກັນ;

- ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍເງິນຢ່າງຄົບຖ້ວນເປັນຕົ້ນໄປ ເຖິງວ່າຜູ້ຂາຍຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມອບ ຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ກໍຕາມ ຫລື ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຂາຍໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແລ້ວ ແຕ່ຜູ້ຊື້ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຈ່າຍເງິນກໍຕາມ ຕາມການຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 40. ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ

ຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເນື້ອໃນຂອງສັນຍາ. ຖ້າວ່າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍນັ້ນ ຫາກບໍ່ມີຄຸນນະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາແລ້ວ ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຮູ້ວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນບໍ່ມີຄຸນນະພາບແລ້ວ ຜູ້ຊື້ມີສິດຂໍປ່ຽນເອົາຊັບສິ່ງຂອງປະເພດດຽວກັນ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ຫລື ຂໍຫລຸດລາຄາ ຫລື ລົບລ້າງສັນຍາ ພ້ອມທັງທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສີຍຫາຍ.

ຜູ້ຊື້ ຕ້ອງກວດເບິ່ງຄຸນນະພາບຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຊື້ ແລະ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຂາຍຊາບ ຢ່າງຮີບດ່ວນ ໃນກໍລະນີທີ່ພົບເຫັນຄວາມບົກພ່ອງໃນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຊື້ ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ຊື້ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເອົາເອງຕໍ່ຄວາມບົກພ່ອງເຫລົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 41(ປັບປຸງ). ການຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ

ໃນການຊື້ຂາຍສິນຄ້າ ຜູ້ຂາຍ ອາດຈະຂາຍເປັນເງິນຜ່ອນກໍໄດ້. ຜູ້ຊື້ ມີກຳມະສິດໃນສິນຄ້າທີ່ຂາຍເປັນເງິນຜ່ອນນັ້ນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້າຄົບຖ້ວນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກຈ່າຍບໍ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ທັນຕາມກຳນົດເວລາ ເປັນເວລາ ສາມງວດ ລຽນຕິດ ຜູ້ຂາຍ ມີສິດຍົກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາສິນຄ້າທີ່ຂາຍນັ້ນຄືນ, ສ່ວນເງິນທີ່ຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນ ກໍຈະບໍ່ຖືກລົງຄືນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສິນຄ້ານັ້ນ ຫາກຖືກເປ່ເພ ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ຊື້ແລ້ວ ຜູ້ຊື້ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າສິນຄ້າຈົນຄົບຖ້ວນ ຕາມສັນຍາ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຊື້ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດໃນສິນຄ້າທີ່ຊື້ເປັນເງິນຜ່ອນນັ້ນ ຫາກນຳເອົາໄປຂາຍຕໍ່ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ກໍຈະເປັນຜູ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານຍ້ກຍອກ, ສີ່ໂກງຊັບ. ສຳລັບຜູ້ຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ ແລະ ຜູ້ຊື້ຕໍ່ ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ການຂາຍສິນຄ້າເປັນເງິນຜ່ອນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນມື້ຂາຍນັ້ນ. ການປ່ຽນແປງລາຄາສິນຄ້າທີ່ຂາຍເປັນເງິນຜ່ອນ ໃນເວລາຕໍ່ມາ ກໍຈະບໍ່ພາໃຫ້ລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວ ນັ້ນມີການປ່ຽນແປງແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 42. ການຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງທີ່ໄດ້ມາຢ່າງຜິດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງດ້ວຍຄວາມບໍ່ລິສຸດໃຈ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ເຊື່ອວ່າຕົນໄດ້ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຊຶ່ງອາດຈະສະແດງອອກດ້ວຍການຊື້ໃນລາຄາທີ່ເໝາະສົມ ຕາມທ້ອງຕະຫລາດໃນເວລານັ້ນ, ຊື້ ແລະ ນຳໃຊ້ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງຢ່າງເປີດເຜີຍ, ລຽນຕິດ ແລະ ສະຫງົບ ແລ້ວ ເຈົ້າຂອງຊື້ ຈະເອົາຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກຜູ້ກ່ຽວໄດ້ທົດແທນລາຄາທີ່ຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນ ແຕ່ເຈົ້າຂອງຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຜູ້ທີ່ເອົາຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງຂອງຕົນມາຂາຍ ຢ່າງຜິດກົດໝາຍນັ້ນ.

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງດ້ວຍຄວາມບໍ່ລິສຸດໃຈ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງ ໂດຍຮູ້ ຫລື ຄວນຮູ້ວ່າ ຕົນໄດ້ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຊຶ່ງອາດຈະສະແດງອອກດ້ວຍການຊື້ໃນລາຄາທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຕາມທ້ອງຕະຫລາດໃນເວລານັ້ນ, ຊື້ ແລະ ນຳໃຊ້ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງຢ່າງປິດລັບ, ບໍ່ລຽນຕິດ, ມີການຫັກທ້ວງ ແລ້ວ ເຈົ້າຂອງຊື້ ມີສິດເອົາຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ ໂດຍບໍ່ມີການທົດແທນຄ່າຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້ແຕ່ຢ່າງໃດ. ຜູ້ຊື້ ຈະຕໍ່ວ່າເອົາເງິນທີ່ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນນຳຜູ້ຂາຍກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 43. ການນຳສິ່ງສິນຄ້າ ຫລື ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງ ທີ່ຂາຍ

ຜູ້ຂາຍ ຈະນຳສິ່ງສິນຄ້າ ຫລື ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງ ທີ່ຂາຍນັ້ນ ໄປຮອດ ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຊື້ ຫລື ສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ຜູ້ຊື້ ຕ້ອງຮັບເອົາສິນຄ້າ ຫລື ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງ ທີ່ນຳສິ່ງມາໃຫ້ຕົນ. ສ່ວນການໃຊ້ຈ່າຍຄ່ານຳສິ່ງນັ້ນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຂາຍ ຫາກບໍ່ນຳສິ່ງສິນຄ້າ ຫລື ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງ ທີ່ຂາຍຕາມກຳນົດເວລາ ຊຶ່ງໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວນັ້ນ ຜູ້ຊື້ຈະບໍ່ຮັບເອົາສິນຄ້າ ຫລື ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງ ນັ້ນກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້າ, ຄ່ານຳສິ່ງແລ້ວ ຜູ້ຊື້ ຈະໃຫ້ຜູ້ຂາຍຈ່າຍຄ່າປ່ວຍການຊື້ແກ່ຕົນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຂາຍ ຫາກໄດ້ນຳສິ່ງສິນຄ້າ ຫລື ຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງ ທີ່ຂາຍນັ້ນ ບໍ່ຄົບຕາມປະລິມານ, ບໍ່ຄົບຊຸດ, ບໍ່ມີຄຸນນະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງຊື້ຂາຍກັນ ຜູ້ຊື້ ຈະບໍ່ຮັບເອົາ ແລະ ຈະບໍ່ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້ານັ້ນກໍໄດ້. ຖ້າວ່າຜູ້ຊື້ ຫາກໄດ້ຈ່າຍຄ່າສິນຄ້ານັ້ນແລ້ວ ຜູ້ຂາຍ ຈະໄດ້ສົ່ງເງິນຄືນ ແລະ ອາດຈະຈ່າຍຄ່າເສັຍຫາຍອີກດ້ວຍ.

ຂ. ສັນຍາແລກປ່ຽນ

ມາດຕາ 44. ສັນຍາແລກປ່ຽນ

ສັນຍາແລກປ່ຽນ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຝ່າຍໜຶ່ງ ໄດ້ເອົາຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ມອບໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ແລະ ຝ່າຍນີ້ກໍໄດ້ເອົາຊື້ຊຸບສິ່ງຂອງອັນອື່ນ ທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງ

ຕົນ ຕອບແທນໃຫ້.

ມາດຕາ 45(ໃຫມ່). ການເພີ່ມເງິນເຂົ້າໃນການແລກປ່ຽນ

ໃນການແລກປ່ຽນນັ້ນ ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ອາດຈະເພີ່ມເງິນເຂົ້າ ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຕົນ ທີ່ແລກປ່ຽນນັ້ນ ຫາກມີມູນຄ່າຕໍ່າກວ່າມູນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງ ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 46(ປັບປຸງ). ລະບຽບການກ່ຽວກັບສັນຍາແລກປ່ຽນ

ລະບຽບການກ່ຽວກັບສັນຍາແລກປ່ຽນ ໃຫ້ປະຕິບັດຄືກັນກັບລະບຽບການຂອງສັນຍາຊື້ຂາຍ. ສັນຍາແລກປ່ຽນ ຈະມີຜົນສັກສິດ ເມື່ອຄູ່ສັນຍານັ້ນ ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ກັນແລ້ວ.

ຄ. ສັນຍາມອບຊັບ (ໃຫມ່)

ມາດຕາ 47(ໃຫມ່). ສັນຍາມອບຊັບ

ສັນຍາມອບຊັບ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ ຊຶ່ງເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງ ຕົນ ໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍຄວາມສະຫມັກໃຈ ໂດຍບໍ່ຮຽກຮ້ອງສິ່ງຕອບແທນ ແລະ ຜູ້ຮັບ ກໍເຫັນດີຮັບເອົາ ຊັບນັ້ນ.

ເປົ້າຫມາຍຂອງສັນຍາມອບຊັບ ອາດຈະແມ່ນ ສັງຫາລິມະຊັບ ຫລື ອະສັງຫາລິມະຊັບ.

ມາດຕາ 48(ໃຫມ່). ການມອບສັງຫາລິມະຊັບ

ການມອບສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການມອບຊັບເຄື່ອນທີ່ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບ ກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ນັບ ແຕ່ເວລາຮັບເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບການມອບສັງຫາລິມະຊັບ ທີ່ເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຊຶ່ງຕ້ອງຈົດທະບຽນນັ້ນ ຈະມີ ຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຈົດທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 49(ໃຫມ່). ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ

ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ ແມ່ນ ການມອບຊັບຄົງທີ່ ໂດຍມີເອກະສານຢັ້ງຢືນກຳມະສິດ ຫລື ສິດນຳໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກອົງການທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງ.

ການມອບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ຜູ້ຮັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ຈະກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຈົດທະບຽນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 50(ໃຫມ່). ສັນຍາຍົກຊັບ

ສັນຍາຍົກຊັບ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງເຈົ້າຂອງຊັບ ທີ່ເອົາຊັບຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ໃດໜຶ່ງ ໂດຍມີ ເງື່ອນໄຂ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດກ່ອນ ຫລື ຫລັງ ການຮັບຊັບນັ້ນ.

ຜູ້ຮັບຊັບ ຈະກາຍເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ເມື່ອໄດ້ປະຕິບັດເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວຄົບຖ້ວນແລ້ວ. ໃນ ກໍລະນີ ປະຕິບັດເງື່ອນໄຂບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫລື ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂນັ້ນໄດ້ ຜູ້ຍົກຊັບ ມີສິດຍົກ ເລີກສັນຍາດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 51(ໃຫມ່). ຂອບເຂດຂອງການມອບຊັບ ແລະ ການຍົກຊັບ

ຂອບເຂດຂອງການມອບຊັບ ແລະ ການຍົກຊັບ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 25 ຂອງກົດ ຫມາຍວ່າດ້ວຍການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ.

ມາດຕາ 52(ໃຫມ່). ພັນທະໃນການແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງຂອງຊັບ

ຜູ້ມອບຊັບ ຫລື ຜູ້ຍົກຊັບ ຕ້ອງແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫລື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ມອບ ຫລື ຍົກໃຫ້ຜູ້ຮັບນັ້ນຊາບ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງ ຜູ້ມອບຊັບ ຫລື ຜູ້ຍົກຊັບ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສັຍ ຫາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກຈຸດບົກພ່ອງ ຫລື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ.

໘. ສັນຍາຂາຍຝາກ

ມາດຕາ 53. ສັນຍາຂາຍຝາກ

ສັນຍາຂາຍຝາກ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ເພື່ອຊື້ຂາຍຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງຜູ້ຂາຍຍັງມີສິດ ຊື້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍນັ້ນຄືນໄດ້ພາຍໃນກຳນົດ ສາມ ປີ ຕາມລາຄາທີ່ຕົນໄດ້ຂາຍໄປແລ້ວນັ້ນ.

ເມື່ອຫມົດກຳນົດເວລາ ສາມ ປີແລ້ວ ຜູ້ຂາຍ ມີສິດຕໍ່ກຳນົດເວລາຂາຍຝາກອອກໄປອີກ ຖ້າ ຫາກວ່າໄດ້ມີການຕົກລົງກັນກ່ອນ ໃນເວລາເຮັດສັນຍາ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫນຶ່ງປີ.

ເມື່ອຮອດກຳນົດເວລາແລ້ວ ຖ້າວ່າຜູ້ຂາຍ ຫາກບໍ່ຊື້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ ຜູ້ຊື້ ກໍຈະເປັນເຈົ້າ ກຳມະສິດກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນໂດຍເດັດຂາດ.

ມາດຕາ 54. ຜົນຂອງສັນຍາຂາຍຝາກ

ຖ້າວ່າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍຝາກນັ້ນ ຫາກມີຜົນໃດໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນ ຜູ້ຊື້ທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນຄ່າຊັບສິ່ງ ຂອງຫມົດແລ້ວ ກໍຈະເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ກ່ຽວກັບຜົນທີ່ເກີດມານັ້ນ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຊື້ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ ຈ່າຍເງິນຄ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຫມົດ ຜູ້ຊື້ ຈະບໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບຜົນທີ່ເກີດມານັ້ນ ເວັ້ນເສັງແຕ່ສັນຍາ ໄດ້ກຳ ນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ມາດຕາ 55. ການປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍຝາກ

ຜູ້ຊື້ ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍຝາກ ແລະ ຜູ້ຂາຍ ຕ້ອງທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຊຶ່ງຜູ້ຊື້ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວ. ໃນກໍລະນີທີ່ການໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ຫາກ ມີມູນຄ່າພຽງເລັກຫນ້ອຍ ກໍຈະຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ຊື້ເອງ. ຜູ້ຊື້ ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍຝາກ ນັ້ນ. ຖ້າວ່າຜູ້ຂາຍ ຫາກຊື້ເອົາຊັບສິ່ງຂອງຄືນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາແລ້ວ ຜູ້ຊື້ ກໍຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຄືນໃນສະພາບເດີມ.

ຈ. ສັນຍາກູ້ຢືມ

ມາດຕາ 56(ປັບປຸງ). ສັນຍາກູ້ຢືມ

ສັນຍາກູ້ຢືມ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ຢືມ ໄດ້ເອົາເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງຂອງ ຕົນ ໃຫ້ເປັນກຳມະສິດແກ່ຜູ້ກູ້ຢືມ ແລະ ຜູ້ກູ້ຢືມ ຕ້ອງສົ່ງຈຳນວນເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງ ປະເພດທີ່ກູ້ຢືມ ນັ້ນ ຕາມຈຳນວນເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ຄຸນນະພາບດຽວກັນ ຄືນແກ່ຜູ້ໃຫ້ຢືມ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ.

ຖ້າວ່າສັນຍາກູ້ຢືມ ຫາກບໍ່ມີກຳນົດເວລາ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ໃຫ້ຢືມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ການກູ້ຢືມເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງ ຈະມີດອກເບ້ຍໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ເທົ່ານັ້ນ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໃຊ້ແທນຫນີ້ສິນຊັກຊ້າ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມອັບປະໂຫຍດແກ່ຜູ້ໃຫ້ຢືມ ກໍອາດ ຈະພິຈາລະນາຄ່າປ່ວຍການຊັບໃຫ້ ຖ້າຫາກມີການຮ້ອງຂໍ.

ການກູ້ຢືມເງິນຈາກທະນາຄານ ຫລື ສະຖາບັນການເງິນ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດ ໝາຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງທະນາຄານ ຫລື ສະຖາບັນການເງິນ ທີ່ໃຫ້ກູ້ຢືມເງິນນັ້ນ.

ດອກເບ້ຍຂອງການກູ້ຢືມເງິນ ລະຫວ່າງ ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງເປັນເງິນກີບ ຫລື ເງິນຕາ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ. ສຳລັບດອກເບ້ຍທີ່ໄດ້ປະຕິບັດແລ້ວນັ້ນ ກໍ ໃຫ້ແລ້ວໄປ, ສ່ວນດອກເບ້ຍທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ປະຕິບັດນັ້ນ ຖ້າຫາກມີການຮ້ອງຟ້ອງຂຶ້ນສານ ແມ່ນໃຫ້ອີງ ໃສ່ອັດຕາດອກເບ້ຍຂອງທະນາຄານທຸລະກິດລັດ ບ່ອນຂໍ້ຂັດແຍ່ງເກີດຂຶ້ນ ທີ່ວາງອອກໃນໄລຍະນັ້ນ ແຕ່ໃນການກູ້ຢືມນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ເອົາດອກເບ້ຍເງິນກູ້ມາເປັນຕົ້ນທຶນ.

ເມື່ອຮອດກຳນົດເວລາໃຊ້ແທນ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາແລ້ວ ຖ້າວ່າຜູ້ໃຫ້ຢືມ ຫາກບໍ່ຍອມຮັບເອົາເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງຈາກຜູ້ກູ້ຢືມ ກໍຈະບໍ່ມີການຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍໃຫ້.

ສຳລັບການກູ້ຢືມເງິນກັບການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດ ຫລື ສາກົນນັ້ນ ການຄິດໄລ່ດອກເບ້ຍ ໃຫ້ ອີງຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ເມື່ອມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບການຈ່າຍດອກເບ້ຍ ຫລື ຕົ້ນທຶນ ລະຫວ່າງ ເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ ແມ່ນໃຫ້ເອົາຕົ້ນທຶນ ແລະ ດອກເບ້ຍ ທີ່ຕ້ອງຈ່າຍທັງໝົດນັ້ນ ມາລວມເຂົ້າກັນ ແລ້ວຈຶ່ງໃຫ້ລູກໜີ້ ຊຳລະຈົນກວ່າຈະຄົບຖ້ວນ.

ສັນຍາກູ້ຢືມ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 57(ປັບປຸງ). ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄູ່ຜົວເມັຍຕໍ່ໜີ້ສິນ

ຄູ່ຜົວເມັຍ ຫລື ຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການກູ້ຢືມເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

- ຜົວ ແລະ ເມັຍ ໄດ້ພ້ອມກັນກູ້ຢືມເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ;
- ຜົວ ຫລື ເມັຍ ໄດ້ກູ້ຢືມເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງແຕ່ຝ່າຍດຽວ ເພື່ອນຳມາໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວ;
- ຜົວ ຫລື ເມັຍ ໄດ້ກູ້ຢືມເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງແຕ່ຝ່າຍດຽວ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ ກ່ຽວ. ໃນກໍລະນີນີ້ ຖ້າວ່າ ຜົວ ຫລື ເມັຍ ຫາກໄດ້ເອົາເງິນຂອງຕົນ ຫລື ສິນສົມສ້າງ ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ນັ້ນ ກໍມີສິດໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນໃນເວລາແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ.

ສ. ສັນຍາຢືມຊັບສິ່ງຂອງໄປໃຊ້

ມາດຕາ 58. ສັນຍາຢືມຊັບສິ່ງຂອງໄປໃຊ້

ສັນຍາຢືມຊັບສິ່ງຂອງໄປໃຊ້ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ຢືມ ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງ ຂອງ ໃຫ້ຜູ້ຢືມ ໄປໃຊ້ໂດຍບໍ່ຄິດຄ່າ ແລະ ຜູ້ຢືມ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວຄືນ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງຊັບ ໃນສະພາບເດີມ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 59. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຢືມ

ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກຖືກເສັງຫາຍ ຫລື ເປ່ເພ ໃນເວລາທີ່ຢືມໄປໃຊ້ນັ້ນ ຜູ້ຢືມ ຕ້ອງ ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຢືມ ຫາກບໍ່ມີຄວາມສາມາດສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຢືມໄປໃຊ້ນັ້ນຄືນ ຫລື ເຮັດໃຫ້ຊັບສິ່ງ ຂອງນັ້ນໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ ຜູ້ກ່ຽວ ອາດຈະໃຊ້ແທນດ້ວຍເງິນ ຫລື ດ້ວຍຊັບສິ່ງຂອງອື່ນ ຕາມການເຫັນດີ ຂອງຜູ້ໃຫ້ຢືມ ແລະ ຕາມລາຄາໃນທ້ອງຕະຫລາດໃນເວລານັ້ນ.

ຜູ້ຢືມ ບໍ່ມີສິດເອົາຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຢືມມານັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນຢືມຕໍ່.

ຂ. ສັນຍາເຂົ້າຊັບສິ່ງຂອງ

ມາດຕາ 60(ປັບປຸງ). ສັນຍາເຂົ້າຊັບສິ່ງຂອງ

ສັນຍາເຂົ້າຊັບສິ່ງຂອງ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ໃຫ້ເຂົ້າ ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນໃຫ້ຜູ້ເຂົ້ານຳໃຊ້ຊົ່ວຄາວ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າ ຕ້ອງນຳໃຊ້ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຂົ້າ, ຈ່າຍຄ່າເຂົ້າຕາມລາຄາ ແລະ ກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ສັນຍາເຂົ້າຊັບສິ່ງຂອງ ອາດຈະເຮັດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ມີກຳນົດເວລາ. ໃນກໍລະນີນີ້ ຜູ້ໃຫ້ເຂົ້າ ຫລື ຜູ້ເຂົ້າ ມີສິດຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ທຸກເວລາ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ສັນຍາຊາບລ່ວງໜ້າກ່ອນ ສາມເດືອນ ສຳລັບອະສັງຫາລິມະຊັບ ເຊັ່ນ ທີ່ດິນ, ເຮືອນ, ອາຄານ ແລະ ຫນຶ່ງເດືອນ ສຳລັບສັງຫາລິມະຊັບ ເຊັ່ນ: ລົດ, ເຮືອ, ສັດ.

ສຳລັບການເຂົ້າທີ່ດິນປູກຝັງ ໃຫ້ແຈ້ງຍົກເລີກສັນຍາໃນທ້າຍລະດູເກັບກ່ຽວ ຫລື ກ່ອນເລີ່ມລະດູປູກຝັງໃໝ່.

ກ່ອນຈະມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ເຂົ້ານັ້ນ ຜູ້ໃຫ້ເຂົ້າ ຕ້ອງແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫລື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຊາບ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຂົ້າ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຈຸດບົກພ່ອງ ຫລື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນແລ້ວ ຖ້າຫາກມີການເສັຍຫາຍ ຫລື ເປ່ເພ ຍ້ອນການບໍ່ໄດ້ແຈ້ງນັ້ນ ຜູ້ເຂົ້າ ກໍຈະບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 61. ການຈ່າຍຄ່າເຂົ້າຊັບສິ່ງຂອງ

ໃນການເຂົ້າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຜູ້ເຂົ້າ ອາດຈະຈ່າຍເງິນຄ່າເຂົ້າ ເປັນມື້, ເປັນອາທິດ, ເປັນເດືອນ, ເປັນປີ ຫລື ຈ່າຍລ່ວງໜ້າກ່ອນກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຂົ້າ ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້າໄປແລ້ວ ຫາກມີການຍົກເລີກສັນຍາກ່ອນກຳນົດເວລາ ຜູ້ໃຫ້ເຂົ້າ ຕ້ອງສົ່ງເງິນຄ່າເຂົ້າສ່ວນທີ່ເຫລືອ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້ານັ້ນຄືນ ແລະ ຜູ້ກ່ຽວ ກໍມີສິດທາງເອົາຄ່າເສັຍຫາຍ ຈາກຜູ້ເຂົ້າ ທີ່ໄດ້ລະເມີດສັນຍານັ້ນໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຂົ້າ ຫາກລະເມີດສັນຍາ ຜູ້ເຂົ້າມີສິດທາງເອົາເງິນຄ່າເຂົ້າສ່ວນທີ່ເຫລືອ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງໜ້າໄປແລ້ວນັ້ນ ພ້ອມທັງຄ່າເສັຍຫາຍຈາກຜູ້ໃຫ້ເຂົ້າ ອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 62. ການນຳໃຊ້ ແລະ ການສ້ອມແປງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຂົ້າ

ຜູ້ເຂົ້າ ຕ້ອງນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຂົ້ານັ້ນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຂົ້າ, ຄຸ້ມຄອງ, ຮັກສາໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບອັນເໝາະສົມ ແລະ ສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນແກ່ຜູ້ໃຫ້ເຂົ້າໃນສະພາບເດີມ ພາຍຫລັງທີ່ສັນຍານັ້ນໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ. ຜູ້ເຂົ້າ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສັຍຫາຍ ຫລື ເປ່ເພ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກຄວາມຜິດຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ໃນການນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຊົ່ານັ້ນ ຖ້າຫາກມີການສ້ອມແປງນ້ອຍ ເຊັ່ນ: ແປງກະແຈ, ຍາເຮືອນຮົ່ວ, ຈອດຢາງລົດ ກໍຈະຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ເຊົ່າ. ສ່ວນການສ້ອມແປງໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ຮີ້ຫລັງຄາເຮືອນ, ຍົກຈັກລົດ ນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນພາລະຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ.

ຖ້າວ່າຜູ້ເຊົ່າ ຫາກໄດ້ຈ່າຍຄ່າສ້ອມແປງໃຫຍ່ດ້ວຍທຶນຂອງຕົນເອງ ຕາມການເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຜູ້ເຊົ່າ ມີສິດທວງເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫລື ຈະຄິດໄລ່ເປັນຄ່າເຊົ່າ ກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຊົ່າ ໄດ້ສະເໜີໃຫ້ມີການສ້ອມແປງໃຫຍ່ແລ້ວ ແຕ່ຍັງບໍ່ໄດ້ສ້ອມແປງ ທັງໆທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ມີຄວາມສາມາດ ຜູ້ເຊົ່າມີສິດຍົກເລີກສັນຍາໄດ້ ແລະ ທວງເອົາຄ່າເຊົ່າທີ່ໄດ້ຈ່າຍລ່ວງຫນ້ານັ້ນຄືນ.

ມາດຕາ 63(ປັບປຸງ). ການປຸງແຈ້ງກຳມະສິດໃນຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຊົ່າ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຫາກໄດ້ມອບ ຫລື ຂາຍຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຊົ່ານັ້ນ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ສັນຍາເຊົ່າຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ກໍຍັງມີຜົນໃຊ້ໄດ້ ສຳລັບຜູ້ຮັບ ຫລື ຜູ້ຊື້ ທີ່ເປັນແຈ້ງກຳມະສິດໃຫມ່ ແຕ່ຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ແກ່ແຈ້ງກຳມະສິດໃໝ່ຊາບກ່ອນ ວ່າຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຍັງຢູ່ໃນການນຳໃຊ້ຂອງຜູ້ເຊົ່າຢູ່.

ມາດຕາ 64(ໃຫມ່). ການໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່

ຜູ້ເຊົ່າ ສາມາດເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ເຊົ່າ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນເຊົ່າຕໍ່ໄດ້ ດ້ວຍຄວາມເຫັນດີຂອງຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ແຕ່ການໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່ ຕ້ອງຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງກຳນົດເວລາ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາເຊົ່າເບື້ອງຕົ້ນ.

ຍ. ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ

ມາດຕາ 65. ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ

ສັນຍາຝາກຊັບສິ່ງຂອງ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຝາກ ໄດ້ມອບຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຝາກ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຜູ້ຮັບຝາກ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວຄືນໃນສະພາບເດີມ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກ ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວຫາກທວງຖາມເອົາ.

ໃນການຝາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ອາດຈະມີການຈ່າຍ ຫລື ບໍ່ມີການຈ່າຍຄ່າຝາກ ກໍໄດ້ ແລ້ວແຕ່ຄູ່ສັນຍາ ຈະຕົກລົງກັນ ຫລື ຕາມລະບຽບການສະເພາະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ການຝາກຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກມີກຳນົດເວລາ ຜູ້ຮັບຝາກ ບໍ່ມີສິດຈະສົ່ງຊັບສິ່ງທີ່ຝາກນັ້ນຄືນກ່ອນກຳນົດເວລາໄດ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ແຕ່ຜູ້ຝາກ ຈະເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນຄືນກ່ອນກຳນົດເວລາ ກໍໄດ້.

ຖ້າວ່າການຝາກຊັບສິ່ງຂອງ ຫາກບໍ່ມີກຳນົດເວລາ ຜູ້ຝາກ ຈະເອົາຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນຄືນ ໃນເວລາໃດກໍໄດ້ ແລະ ຜູ້ຮັບຝາກ ກໍມີສິດທາງໃຫ້ຜູ້ຝາກ ຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງຂອງຕົນຄືນ ໃນເວລາ ອັນເໝາະສົມ.

ການຈ່າຍຄ່າຝາກຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຈະຄິດໄລ່ຕາມກຳນົດເວລາຝາກຕົວຈິງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກ ໄດ້ຕົກລົງກັນຢ່າງອື່ນໄວ້ໃນສັນຍາ.

ມາດຕາ 66(ປັບປຸງ). ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບຝາກ

ຜູ້ຮັບຝາກ ມີພັນທະປົກປັກຮັກສາບໍ່ໃຫ້ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຝາກນັ້ນຖືກເສຍຫາຍ, ເປ່ເພ ຫລື ເສຍຄຸນນະພາບ, ສິ່ງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກໃນສະພາບເດີມ.

ຜູ້ຮັບຝາກ ບໍ່ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນ ຫລື ມອບຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນປົກ ປັກຮັກສາແທນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຜູ້ຝາກເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າວ່າຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກ ຫາກ ເກີດຫມາກຜົນຢ່າງໃດໜຶ່ງຂຶ້ນ ຫມາກຜົນທີ່ເກີດນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນຂອງຜູ້ຝາກ.

ເມື່ອຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກ ຫາກມີການເສຍຫາຍ, ເປ່ເພ ຫລື ເສຍຄຸນນະພາບແລ້ວ ຜູ້ຮັບຝາກ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ເວັ້ນເສຍແຕ່ການເສຍຫາຍນັ້ນ ຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດສຸດ ວິໄສເທົ່ານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີເຫດການ ຫລື ສະພາບການໃດໜຶ່ງ ທີ່ຈະກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ ຝາກນັ້ນ ຜູ້ຮັບຝາກ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຝາກ ຊາບໃນທັນໃດ. ຖ້າວ່າຜູ້ຮັບຝາກ ຫາກບໍ່ແຈ້ງແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ກໍ ຈະຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 67. ພັນທະຂອງຜູ້ຝາກ

ຜູ້ຝາກ ມີພັນທະແຈ້ງຈຸດປົກພ່ອງ ຫລື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ຮັບຝາກ ຊາບແລ້ວ ຄູ່ສັນຍາທັງສອງຝ່າຍ ຈຶ່ງພ້ອມກັນກວດກາເບິ່ງສະພາບຕົວຈິງຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ຖ້າວ່າຜູ້ຝາກ ຫາກບໍ່ໄດ້ແຈ້ງຈຸດປົກພ່ອງ ຫລື ຈຸດພິເສດຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ຮັບຝາກ ຊາບ ຊຶ່ງພາໃຫ້ມີການເສຍຫາຍແກ່ຜູ້ຮັບຝາກ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນແລ້ວ ຜູ້ຝາກຕ້ອງຮັບຜິດ ຊອບຕໍ່ການເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

ຜູ້ຝາກ ຕ້ອງຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ຈ່າຍຄ່າຝາກ ຖ້າຫາກວ່າມີການຕົກ ລົງກັນ.

ຖ້າວ່າຄູ່ສັນຍາ ຫາກໄດ້ຕົກລົງຈ່າຍຄ່າຝາກ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຕົກລົງກັນເປັນຕົ້ນໄປ ການຊັກຊ້າ ໃນການມອບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນ ກໍຈະຕົກເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຝາກເອງ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ ຝາກ ຫາກຊັກຊ້າໃນການຮັບເອົາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນຄືນ ຜູ້ກ່ຽວ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າຝາກ ຕາມຈຳ ນວນວັນຊັກຊ້ານັ້ນຕື່ມ.

ເມື່ອຜູ້ຮັບຝາກ ຫາກໄດ້ໃຊ້ຈ່າຍໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນແລ້ວ ຜູ້ຝາກ ຕ້ອງທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍນັ້ນຄືນ.

ໃນກໍລະນີ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນ ຫາກມີລັກສະນະປ່ຽນຮູບ, ເສັຍຄຸນນະພາບໄວ ແລະ ຜູ້ຝາກບໍ່ມາຮັບເອົາຕາມກຳນົດເວລາແລ້ວ ຜູ້ຮັບຝາກ ມີສິດຂາຍຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ແລະ ຫັກເອົາເງິນຄ່າຝາກ ລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂາຍ ຖ້າຫາກມີ, ສ່ວນເງິນທີ່ຍັງເຫລືອນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຝາກ. ຖ້າວ່າຜູ້ຮັບຝາກ ຫາກຂາຍຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຝາກນັ້ນ ດ້ວຍຄວາມບໍ່ບໍລິສຸດໃຈແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວກໍຈະມີຄວາມຜິດ ໃນສະຖານຍັກຍອກຊັບ.

ດ. ສັນຍາມອບຫມາຍ

ມາດຕາ 68. ສັນຍາມອບຫມາຍ

ສັນຍາມອບຫມາຍ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ຕ້ອງເຮັດສິ່ງໃດຫນຶ່ງ ໃນນາມ ແລະ ດ້ວຍທຶນຂອງຜູ້ມອບຫມາຍ, ຜູ້ມອບຫມາຍ ມີພັນທະຈ່າຍຄ່າຕອບແທນໃຫ້ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ຖ້າຫາກວ່າໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ຫລື ກົດຫມາຍ.

ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ຈະເຮັດສິ່ງໃດຫນຶ່ງ ຕາມການມອບຫມາຍໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີໃບມອບສັນທະເທົ່ານັ້ນ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ໄດ້ເຮັດສິ່ງໃດຫນຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນເລັກຫນ້ອຍ.

ການມອບຫມາຍ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມ ປີ. ຖ້າວ່າບໍ່ໄດ້ກຳນົດເວລາໄວ້ ການມອບຫມາຍ ກໍຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໄດ້ພາຍໃນກຳນົດ ຫນຶ່ງປີ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ເຮັດໃບມອບສັນທະນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ ເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ສິບແປດ ປີ, ຄົນບ້າເສັຍຈິດ, ຜິວ ຫລື ເມັຍ ຈະເຮັດສິ່ງໃດຫນຶ່ງແທນກັນ ໂດຍບໍ່ມີໃບມອບສັນທະ ກໍໄດ້ ແຕ່ຫາກໃຫ້ມີເອກະສານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນຄອບຄົວລະຫວ່າງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 69. ພັນທະຂອງຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ

ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ມີພັນທະປະຕິບັດຕາມການມອບຫມາຍດ້ວຍຕົນເອງ ຢ່າງສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳຂອງຜູ້ມອບຫມາຍ ແລະ ປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມຈິງໃຈເໝາະສົມດັ່ງວຽກງານຂອງຕົນເອງ. ຖ້າວ່າຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ຫາກບໍ່ສາມາດປະຕິບັດດ້ວຍຕົນເອງໄດ້ ຍ້ອນສາເຫດພາວະວິໄສແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວກໍມີສິດມອບການມອບຫມາຍນັ້ນ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນປະຕິບັດແທນຕົນ ກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບບຸກຄະລິກກະພາບ, ຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄົນທີ່ຈະປະຕິບັດແທນນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ມອບຫມາຍຊາບໃນທັນໃດເພື່ອຂໍຄວາມເຫັນດີຈາກຜູ້ກ່ຽວ, ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ກໍຈະຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ຜູ້ມອບຫມາຍ ຍ້ອນການກະທຳຂອງບຸກຄົນນັ້ນ. ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ຍັງມີພັນທະ ລາຍງານ ແລະ ມອບຊັບສິ່ງຂອງ, ເງິນ ຫລື ເອກະສານທີ່ຮັບຈາກການປະຕິບັດການມອບຫມາຍນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ມອບຫມາຍໂດຍທັນທີ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ມອບຫມາຍ ໃນການປະຕິບັດວຽກງານ ໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳ ຫລື ເກີນຂອບເຂດຂອງການມອບຫມາຍນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ມອບຫມາຍ.

ມາດຕາ 70. ພັນທະຂອງຜູ້ມອບຫມາຍ

ຜູ້ມອບຫມາຍ ຕ້ອງສະຫນອງຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຈຳເປັນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ເພື່ອປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ, ຕ້ອງຮັບຮູ້ວຽກງານທີ່ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ໄດ້ປະຕິບັດມາແລ້ວໃນຂອບເຂດການມອບຫມາຍຂອງຕົນ, ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າຕອບແທນໃຫ້ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ແລະ ຮັບຮູ້ການໃຊ້ຈ່າຍຂອງຜູ້ຮັບມອບຫມາຍໃນການປະຕິບັດວຽກງານ. ຜູ້ມອບຫມາຍ ມີສິດບໍ່ຮັບເອົາວຽກງານທີ່ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍໄດ້ປະຕິບັດ ໂດຍບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳ ຫລື ເກີນຂອບເຂດຂອງການມອບຫມາຍ.

ຖ້າວ່າຜູ້ມອບຫມາຍ ຫາກບໍ່ຮັບຮູ້ວຽກງານທີ່ຜູ້ຮັບມອບຫມາຍໄດ້ປະຕິບັດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບການມອບຫມາຍ ລວມທັງການໃຊ້ຈ່າຍໃນການປະຕິບັດວຽກງານນັ້ນ ຜູ້ມອບຫມາຍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍທັງຫມົດ.

ຕ. ສັນຍາບໍລິການ

ມາດຕາ 71(ປັບປຸງ). ສັນຍາບໍລິການ

ສັນຍາບໍລິການ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການ ຕ້ອງຮັບໃຊ້, ເຮັດ ຫລື ສ້າງສິ່ງໃດຫນຶ່ງ ຫລື ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າບໍລິການນັ້ນ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ມາດຕາ 72(ປັບປຸງ). ປະເພດສັນຍາບໍລິການ

ສັນຍາບໍລິການ ມີ ສອງປະເພດ ຄື:

- 1. ສັນຍາບໍລິການທົ່ວໄປ;
- 2. ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ.

ສັນຍາບໍລິການທົ່ວໄປ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການຕ້ອງເຮັດ ຫລື ສ້າງສິ່ງໃດຫນຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ ເຊັ່ນ: ສ້ອມແປງ, ຕັດຜົມ, ຫຍິບເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ຮັບໃຊ້ໃນການກິນດື່ມ.

ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ບໍລິການ ຕ້ອງໃຫ້ການບໍລິການ ໃນການ ຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ, ສະຫນອງຂໍ້ມູນ, ໃຫ້ ຄຳປຶກສາ, ຄຳແນະນຳ, ສ້າງໂປຣແກຣມ, ສ້າງບົດລາຍງານ ແລະ ອື່ນໆ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫລັກວິຊາການ.

ສັນຍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 73(ໃຫມ່). ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ບໍລິການ

ຜູ້ບໍລິການ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າບໍລິການ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ໃນສັນຍາ.

ຜູ້ບໍລິການ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ອຸປະກອນທີ່ດີ, ມີຄຸນນະພາບ ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາຊີບ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
2. ປົກປັກຮັກສາວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
3. ມອບວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫຼື ຫມາກຜົນຂອງການບໍລິການ ທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງສຳເລັດ ຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
4. ຮັກສາຄວາມລັບຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ.

ມາດຕາ 74(ໃຫມ່). ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຫວງເອົາສິ່ງ ທີ່ຕົນນຳໄປໃຊ້ບໍລິການ;
2. ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ບໍລິການ ປັບປຸງແກ້ໄຂຈຸດປົກກະທັ່ງ;
3. ບໍ່ຮັບເອົາການບໍລິການທີ່ບໍ່ໄດ້ ຕາມການຕົກລົງ;
4. ຫວງເອົາຄ່າເສັງຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການລະເມີດສັນຍາຂອງຜູ້ບໍລິການ;
5. ປ່ຽນຜູ້ບໍລິການຄົນໃໝ່ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າບໍລິການໃຫ້ຜູ້ບໍລິການຄົນເກົ່າ ໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງແລ້ວ.

ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ສະໜອງວັດຖຸອຸປະກອນ ຫຼື ຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິການ;
2. ຮັບເອົາວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫຼື ຫມາກຜົນຂອງການບໍລິການ ທີ່ຜູ້ບໍລິການ ໄດ້ເຮັດ ຫຼື ສ້າງສຳເລັດແລ້ວ ແລະ ຈ່າຍຄ່າບໍລິການ.

ຖ. ສັນຍາຮັບເຫມົາກໍ່ສ້າງ

ມາດຕາ 75(ປັບປຸງ). ສັນຍາຮັບເຫມົາກໍ່ສ້າງ

ສັນຍາຮັບເຫມົາກໍ່ສ້າງ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຜູ້ຮັບເຫມົາ ຕ້ອງກໍ່ສ້າງສິ່ງໃດຫນຶ່ງອັນແນ່ນອນ ຕາມຈຸດປະສົງຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ດ້ວຍວັດຖຸປະກອນຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫຼື ຂອງຕົນເອງ, ສ່ວນເຈົ້າຂອງໂຄງການນັ້ນ ຕ້ອງຮັບເອົາ ແລະ ຈ່າຍຄ່າສິ່ງກໍ່ສ້າງ ຊຶ່ງໄດ້ເຮັດ ແລະ ຍັງຍືນຜົນສຳເລັດຮ່ວມກັນ ແລ້ວ.

ຜູ້ຮັບເຫມົາ ມີສິດສະເໜີໃຫ້ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຮູ້ວ່າຕົນບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຄຳແນະນຳ ຫລື ນຳໃຊ້ວັດຖຸປະກອນ ຫລື ພາຫະນະ ຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານເຕັກນິກ.

ຖ້າວ່າເຈົ້າຂອງໂຄງການ ຫາກບໍ່ໄດ້ແກ້ໄຂພາຍໃນກຳນົດອັນເໝາະສົມແລ້ວ ຜູ້ຮັບເຫມົາ ມີສິດຂໍຢົກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາຄ່າເສັຍຫາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ວັດຖຸປະກອນ ຫລື ພາຫະນະ ຫາກເປັນຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການແລ້ວ ຜູ້ຮັບ ເຫມົາຕ້ອງປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ. ຖ້າວ່າການນຳໃຊ້ ຫາກບໍ່ຖືກຕ້ອງແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ, ນອກຈາກນີ້ ກໍຍັງມີພັນທະມອບບັນຊີກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ວັດຖຸປະກອນ ແລະ ສິ່ງ ວັດຖຸປະກອນທີ່ຍັງເຫລືອຄືນ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ.

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ມີສິດກວດກາເບິ່ງສິ່ງທີ່ໄດ້ກໍ່ສ້າງ. ຖ້າວ່າສິ່ງທີ່ໄດ້ກໍ່ສ້າງນັ້ນ ຫາກບໍ່ໄດ້ປະ ຕິບັດ ຫລື ປະຕິບັດບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ ອັນພາໃຫ້ສິ່ງກໍ່ສ້າງນັ້ນ ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ເຕັກນິກ ຫລື ເປ່ເພແລ້ວ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ມີສິດແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຮັບເຫມົາ ແກ້ໄຂ ຫລື ປົວແປງພາຍໃນກຳ ນົດເວລາອັນຄວນ ຫລື ທວງເອົາຄ່າເສັຍຫາຍ ຖ້າວ່າການໃຊ້ຈ່າຍໃນການປົວແປງນັ້ນ ຫາກເປັນວັດຖຸ ປະກອນ ຫລື ພາຫະນະຂອງຕົນເອງ, ນອກຈາກນີ້ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ອາດຈະຂໍຢົກເລີກສັນຍາ ແລະ ທວງເອົາຄ່າເສັຍຫາຍ ກໍໄດ້.

ວັດຖຸປະກອນ ຫລື ພາຫະນະ ທີ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການເປັນຜູ້ຈັດຫາໃຫ້ນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ມີຄຸນນະ ພາບ, ຖືກຕ້ອງ ຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ໃຫ້ທັນ ຕາມກຳນົດເວລາ.

ມາດຕາ 76. ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງສິ່ງກໍ່ສ້າງ

ຜູ້ຮັບເຫມົາ ຕ້ອງຮັບປະກັນສິ່ງກໍ່ສ້າງ ຕາມລະບຽບການຂອງການກໍ່ສ້າງ.

ພາຍຫລັງທີ່ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ໄດ້ຮັບເອົາສິ່ງກໍ່ສ້າງແລ້ວ ຫາກຍັງເຫັນວ່າມີສິ່ງບົກພ່ອງໃນ ການກໍ່ສ້າງນັ້ນ ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ມີສິດທວງໃຫ້ຜູ້ຮັບເຫມົາທຳການສ້ອມແປງຄືນ ໂດຍບໍ່ເສັຍຄ່າ ສ້ອມແປງແຕ່ຢ່າງໃດ ຖ້າວ່າກຳນົດເວລາຮັບປະກັນນັ້ນ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສິ້ນສຸດ.

ທ. ສັນຍາຂົນສົ່ງ

ມາດຕາ 77(ປັບປຸງ). ສັນຍາຂົນສົ່ງ

ສັນຍາຂົນສົ່ງ ແມ່ນ ການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ຊຶ່ງຝ່າຍໜຶ່ງ ແມ່ນ ຜູ້ຂົນສົ່ງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດ ຊອບນຳສິ່ງຜູ້ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫລື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ ໄປຮອດຈຸດຫມາຍ ຫລື ຕາມຈຸດ ປະສົງຂອງອີກຝ່າຍໜຶ່ງ, ສ່ວນອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ແມ່ນ ຜູ້ໂດຍສານ ຫລື ຜູ້ສົ່ງວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ ຫລື ສິນຄ້າ ເປັນຜູ້ມີພັນທະຈ່າຍ ຄ່າໂດຍສານ ຫລື ຄ່າຂົນສົ່ງ ຕາມລາຄາທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ສັນຍາຂົນສົ່ງ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ເວລາຜູ້ຂົນສົ່ງ ຮັບເອົາຜູ້ໂດຍສານ, ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫລື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ ແລະ ສິນສຸດລົງ ໃນເວລາ ຜູ້ໂດຍສານ ຮອດຈຸດຫມາຍ ພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫລື ເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ມີສິດ ໄດ້ຮັບເອົາ ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ ຫລື ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວແລ້ວ.

ການຂົນສົ່ງ ອາດຈະເຮັດຂຶ້ນໂດຍ ທາງບົກ, ທາງນໍ້າ ຫລື ທາງອາກາດ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການສະເພາະຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 78. ພັນທະຂອງຜູ້ຂົນສົ່ງ

ຜູ້ຂົນສົ່ງ ມີພັນທະສົ່ງຜູ້ໂດຍສານ ພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງຕິດຕົວ ໄປຮອດຈຸດຫມາຍຢ່າງປອດໄພ, ນໍາສົ່ງ ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ ຫລື ສິນຄ້າ ທີ່ມອບຫມາຍໃຫ້ຂົນສົ່ງນັ້ນ ໄປຮອດຈຸດຫມາຍ ແລະ ມອບໃຫ້ຜູ້ມີສິດຮັບເອົາວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ ຫລື ສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ຕາມຈໍານວນ ແລະ ຄຸນນະພາບ ທີ່ຕົນໄດ້ຮັບຢູ່ຕົ້ນທາງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເກີດອຸປະຕິເຫດ ຜູ້ຂົນສົ່ງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຜູ້ໂດຍສານທີ່ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫລື ເສຍຊີວິດ, ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເຄື່ອງຕິດຕົວ ຫລື ວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ, ສິນຄ້າ ທີ່ໄດ້ເສຍຫາຍ ຫລື ເປ່ເພ ຈາກການຂົນສົ່ງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີທີ່ມີເຫດສຸດວິໄສ.

ມາດຕາ 79(ປັບປຸງ). ຄ່າໂດຍສານ ແລະ ຄ່າຂົນສົ່ງ

ຜູ້ໂດຍສານ ຈະຈ່າຍຄ່າໂດຍສານ ກ່ອນ ຫລື ຫລັງ ການເດີນທາງກໍໄດ້ ຕາມລາຄາເປັນສາຍທາງ ທີ່ລັດໄດ້ກຳນົດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຫລື ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ.

ເຈົ້າຂອງວັດຖຸເຄື່ອງຂອງ ຫລື ເຈົ້າຂອງສິນຄ້າ ຈະຈ່າຍຄ່າຂົນສົ່ງ ກ່ອນ ຫລື ຫລັງ ການຂົນສົ່ງກໍໄດ້ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ.

ນ. ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ມາດຕາ 80(ປັບປຸງ). ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ແມ່ນ ການຕົກລົງລະຫວ່າງສອງຄົນ ຫລື ຫລາຍຄົນ ເພື່ອເອົາເງິນ ຫລື ຊັບສິ່ງຂອງ ຫລື ແຮງງານ ມາຮ່ວມກັນດຳເນີນທຸລະກິດໃດໜຶ່ງ ເພື່ອແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫລື ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ.

ຄູ່ສັນຍາ ຈະຕົກລົງກັນຢ່າງໃດກໍໄດ້ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດຫມາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ ແລະ ລະບຽບກົດຫມາຍອື່ນ.

ມາດຕາ 81(ປັບປຸງ). ການສິ້ນສຸດຂອງສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ

ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ອາດຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ວັດຖຸປະສົງຂອງສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ສໍາເລັດແລ້ວ;
2. ກຳນົດເວລາຂອງສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ;
3. ຄູ່ສັນຍາຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ເສັຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ;
4. ຄູ່ສັນຍາ ໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ;
5. ຄູ່ສັນຍາ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນອັນດຽວກັນ;
6. ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ຍົກເລີກສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ;
7. ມີຂາຮຸ້ນໃດໜຶ່ງ ລົ້ມລະລາຍ ຫລື ຂາດຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ຢ່າງອື່ນ ຫລື ມີການລົ້ມລະລາຍຂອງວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 82(ປັບປຸງ). ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫລື ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ

ເມື່ອສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ ຫາກໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ ຖ້າບໍ່ມີການຕົກລົງຕ່າງຫາກຢູ່ໃນສັນຍາແລ້ວ ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຫລື ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີ້ສິນ ໃຫ້ອີງຕາມຮຸ້ນຂອງແຕ່ລະຄົນ.

ພາກທີ III

ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ

ຫມວດທີ 1

ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ເນື່ອງມາຈາກການກະທຳຂອງຕົນເອງ

ມາດຕາ 83(ປັບປຸງ). ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການກະທຳຂອງຕົນເອງ ບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ ແມ່ນຍ້ອນ ການປ້ອງກັນຕົວ, ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດຫມາຍ ຫລື ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍເອງ.

ມາດຕາ 84(ປັບປຸງ). ລັກສະນະຂອງຄວາມເສັຍຫາຍ

ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການກະທຳຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງມີລັກສະນະແນ່ນອນຄື ໄດ້ເກີດຂຶ້ນແລ້ວ ຫລື ແນ່ນອນຈະເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ.

ຄວາມເສັຍຫາຍ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຫລື ບໍ່ເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ແນ່ນອນ.

ມາດຕາ 85(ປັບປຸງ). ປະເພດຂອງຄວາມເສັຍຫາຍ

ຄວາມເສັຍຫາຍ ມີ ສາມ ປະເພດ ດັ່ງນີ້ :

- ທາງດ້ານຊັບສິ່ງຂອງ;
- ທາງດ້ານຊີວິດ ຫລື ສຸຂະພາບ;
- ທາງດ້ານຈິດໃຈ.

ມາດຕາ 86. ຄວາມຜິດ

ຄວາມຜິດ ສະແດງອອກດ້ວຍການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍ ຊຶ່ງເປັນການລະເມີດລະບຽບ ກົດໝາຍ ແລະ ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍເຈດຕະນາ ຫລື ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະ ວັງ.

ມາດຕາ 87. ສາຍພົວພັນລະຫວ່າງ ເຫດ ແລະ ຜົນເສັຍຫາຍ

ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ການໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍໄດ້ນັ້ນ ກໍຕໍ່ເມື່ອທາກມີ ສາຍພົວພັນເຫດ ແລະ ຜົນ ລະຫວ່າງການກະທຳທີ່ລະເມີດກົດໝາຍຂອງບຸກຄົນນັ້ນ ກັບຄວາມເສັຍ ຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ສາມ ເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

- ເຫດ ແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດຜົນເສັຍຫາຍ;
- ເຫດ ຕ້ອງເກີດຂຶ້ນກ່ອນຜົນເສັຍຫາຍ;
- ເຫດ ຕ້ອງເປັນສາເຫດໂດຍກົງຂອງຜົນເສັຍຫາຍ.

ມາດຕາ 88. ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການນຳໃຊ້ສິດເກີນຄວນ

ບຸກຄົນໃດ ທາກໄດ້ນຳໃຊ້ສິດຂອງຕົນເກີນຄວນໂດຍເຈດຕະນາ ບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງຮັບຜິດ ຊອບ ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກການໃຊ້ສິດເກີນຄວນນັ້ນ.

ມາດຕາ 89. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກ ສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ

ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກສະພາວະທີ່ຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຊ້ແທນ ແຕ່ອີງໃສ່ສະ ພາບການຕົວຈິງ ສານ ອາດພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ ຜູ້ກະທຳ ຫລື ບຸກຄົນທີສາມ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບຜົນປະ ໂຫຍດຈາກການກະທຳຂອງຜູ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍນັ້ນ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ.

ມາດຕາ 90. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ຫລາຍຄົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ

ບັນດາບຸກຄົນ ຊຶ່ງໄດ້ຮ່ວມກັນກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ ໃນການໃຊ້ແທນ ຄ່າເສັຍຫາຍທີ່ພວກຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນນັ້ນ. ສານ ອາດພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫລື ຫລາຍຄົນ

ໃນຈຳນວນຜູ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍນັ້ນ ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍທັງໝົດກໍໄດ້, ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວ ມີສິດທວງເອົານຳ
ບຸກຄົນ ທີ່ຕົນໄດ້ໃຊ້ຕາງໄປແລ້ວນັ້ນຄືນ.

ມາດຕາ 91(ປັບປຸງ). ການຄິດໄລ່ການໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ແລະ ຄ່າປ່ວຍການ

ການຄິດໄລ່ການໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ແລະ ຄ່າປ່ວຍການ ຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຜິດ
ຂອງຜູ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ.

ນອກຈາກຄ່າເສັຍຫາຍແລ້ວ ຜູ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ອາດຈະຍັງຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າປ່ວຍການ
ນຳອີກ ເຊັ່ນ: ລາຍຮັບຊຶ່ງຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍຄວນຈະໄດ້, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເພີ່ມຂອງຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ ຊຶ່ງເນື່ອງ
ມາຈາກການກະທຳຜິດ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ ຫາກມີຄວາມຜິດ ຜູ້ກ່ຽວກໍຕ້ອງມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສັຍ
ຫາຍ ແລະ ຄ່າປ່ວຍການນັ້ນ ເໝືອນກັນ.

ຫມວດທີ 2

**ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກການກະທຳ
ຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ຂອງສັດ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ**

ມາດຕາ 92(ປັບປຸງ). ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ໃຊ້ວຽກ

ຜູ້ໃຊ້ວຽກ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ທີ່ຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກຂອງຕົນ ໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ໃຫ້ແກ່
ບຸກຄົນອື່ນ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມການມອບໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ຫາກເກີດຂຶ້ນຍ້ອນຄວາມຜິດອັນໜັກໜ່ວງຂອງຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກ
ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ແຕ່ຜູ້ໃຊ້ວຽກນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າເສັຍຫາຍນັ້ນ
ກ່ອນແລ້ວ ຈຶ່ງທວງເອົາການທົດແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍໄປແລ້ວນັ້ນຄືນ ຈາກຜູ້ຮັບໃຊ້ວຽກ.

ການຫາບຸກຄົນອື່ນໃຫ້ເຮັດວຽກ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດຕາມວັກທີໜຶ່ງ
ຂອງມາດຕານີ້.

ມາດຕາ 93. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫລື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ

ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫລື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ເຊັ່ນ ໂຮງຮຽນອະນຸບານ, ໂຮງຫມໍ ແລະ ອື່ນໆ ເປັນຜູ້ຮັບ
ຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກຄວາມຜິດຂອງເດັກ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸ ຫລື
ຄົນບ້າເສັຍຈິດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 94. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງ ສັດ

ເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງ ສັດ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ທີ່ສັດນັ້ນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ຍ້ອນ ຄວາມຜິດຂອງເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງ ສັດນັ້ນ.

ມາດຕາ 95. ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ

ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງໃດໜຶ່ງ ຍ້ອນຄວາມຜິດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍດັ່ງກ່າວ.

ຫມວດທີ 3

ການເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ

ມາດຕາ 96. ການເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ

ການເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ ແມ່ນ ການທີ່ຜູ້ເຮັດວຽກງານແທນ ໄດ້ດຳເນີນວຽກງານໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບການມອບຫມາຍຈາກບຸກຄົນນັ້ນ ເຊັ່ນ: ການສ້ອມ ແປງເຮືອນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ໃນເວລາຜູ້ນີ້ ຫາກບໍ່ຢູ່ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 97. ເງື່ອນໄຂຂອງການເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ

ການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ ຕ້ອງດຳເນີນໄປດ້ວຍເຈດຕະນາດີ ແລະ ມີ ຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງ ຫາກຍັງຢູ່ກັບທີ່ນັ້ນ ການເຮັດວຽກງານແທນຈະດຳເນີນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກຜູ້ ກ່ຽວ ເສັຍກ່ອນ.

ເປົ້າຫມາຍຂອງການເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ ອາດຈະແມ່ນການເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານກົດ ຫມາຍ ເຊັ່ນ ການໃຊ້ໜີ້ສິນແທນ ຫລື ການເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານວັດຖຸ ເຊັ່ນ ການສ້ອມແປງເຮືອນ ແທນ.

ມາດຕາ 98. ຜົນຂອງການເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ

ຜູ້ເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ ມີພັນທະດັ່ງດຽວກັນກັບຜູ້ຮັບມອບຫມາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໄວ້ໃນມາດຕາ 69 ຂອງກົດຫມາຍສະບັບນີ້. ຜູ້ເຮັດວຽກງານແທນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ທຸກຄວາມ ເສັຍຫາຍ ທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ ແລະ ຕ້ອງແຈ້ງກ່ຽວກັບການເຮັດວຽກຂອງຕົນ ໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້

ຄອບຄອງຊາບ. ຜູ້ເຮັດວຽກງານແທນ ຕ້ອງສືບຕໍ່ວຽກງານທີ່ໄດ້ເລີ່ມມາແລ້ວນັ້ນ ໃຫ້ສໍາເລັດ ຫລື ຈົນກວ່າຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງ ຈະມີຄວາມສາມາດດໍາເນີນເອງໄດ້.

ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງ ມີພັນທະດັ່ງດຽວກັນກັບຜູ້ມອບຫມາຍ ໃນການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ທີ່ຈໍາເປັນ ແລະ ມີຜົນປະໂຫຍດ ຖ້າວ່າການເຮັດວຽກງານແທນນັ້ນ ຫາກໄດ້ດໍາເນີນໄປດ້ວຍດີ ຫລື ໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ຖ້າຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ຜູ້ຄອບຄອງ ຫາກໄດ້ເຫັນດີຮັບຮອງເອົາການເຮັດວຽກງານແທນນັ້ນ.

ຫມວດທີ 4 ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດ

ມາດຕາ 99. ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດໂດຍເຈດຕະນາ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ອື່ນໂດຍເຈດຕະນາ ທັງໆທີ່ຮູ້ວ່າຕົນບໍ່ມີສິດຮັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ຫລື ມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຄືນໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ພ້ອມທັງຫມາກຜົນ ຫລື ລາຍໄດ້ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 100. ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຕົນບໍ່ມີສິດດ້ວຍຄວາມຫລົງຜິດ

ບຸກຄົນໃດ ຫາກໄດ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ອື່ນດ້ວຍຄວາມຫລົງຜິດ ບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ຫລື ມູນຄ່າຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຄືນໃຫ້ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ. ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ຕ້ອງທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບສິ່ງຂອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ.

ພາກທີ IV ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ

ມາດຕາ 101(ປັບປຸງ). ວິທີແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບການປະຕິບັດສັນຍາ ແລະ ການຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ຄູ່ກໍລະນີ ອາດຈະຊອກວິທີແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ວຍຕົນເອງ ຫລື ປະນີປະນອມກັນ. ຖ້າວ່າຄູ່ກໍລະນີ ຫາກບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ກໍມີສິດສະເຫນີຕໍ່ຫນ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂຶ້ນບ້ານ ຫລື ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຫລື ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ຕາມລະບຽບກົດຫມາຍ.

ມາດຕາ 102(ປັບປຸງ). ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ

ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ມີກຳນົດ ສິບ ປີ ສຳລັບສັນຍາກ່ຽວກັບສິ່ງກໍ່ສ້າງ ແລະ ສາມ ປີ ສຳລັບສັນຍາປະເພດອື່ນ ແລະ ການຮ້ອງຂໍເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສັງຫາຍ ເວັ້ນເສັງແຕ່ກົດຫມາຍ ຫາກ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງອື່ນ.

ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ໃຫ້ເລີ່ມນັບແຕ່ວັນກຳນົດເວລາຂອງສັນຍານັ້ນໄດ້ສິ້ນສຸດ ຫລື ນັບແຕ່ວັນ ທີ່ຄວາມເສັງຫາຍໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ຈະຖືກໂຈະ ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີເຫດສຸດວິໄສ ຫລື ເຫດບັງເອີນ ຊຶ່ງເປັນອຸປະສັກ ຕໍ່ການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ.

ພາຍຫລັງທີ່ໄລຍະເວລາຂອງການໂຈະນັ້ນ ໄດ້ສິ້ນສຸດແລ້ວ ອາຍຸຄວາມທີ່ໄດ້ຜ່ານມາກ່ອນ ນັ້ນ ກໍຈະສືບຕໍ່ອີກ.

ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ຈະຖືກຢຸດຊະງັກ ເມື່ອມີການກະທຳອັນແນ່ນອນຂອງຄູ່ຄວາມ ຫລື ຄູ່ສັນຍາ ເຊັ່ນ: ການຮັບຮູ້ໜີ້ສິນຂອງຕົນ. ໃນກໍລະນີນີ້ ອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ໃຫ້ເລີ່ມນັບ ຄືນໃໝ່.

ພາກທີ V (ໃຫມ່)

ຂໍ້ຫ້າມ

ມາດຕາ 103(ໃຫມ່). ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ

ຫ້າມ ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ ມີການກະທຳຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

- ປ່ຽນແປງ ຫລື ຍົກເລີກສັນຍາແຕ່ຝ່າຍດຽວ;
- ປອມແປງເອກະສານ ຫລື ສັນຍາ;
- ຊື້ຂາຍຊັບສິນທຸກປະເພດຂອງລັດ ຫລື ຂອງສາທາລະນະ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
- ໃຫ້ສິນບິນແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດ;
- ເຮັດສັນຍາເກີນສິດອຳນາດ ທີ່ມອບຫມາຍໃຫ້;
- ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
- ຕົວະຍົວະ ຫລອກລວງ ຫລື ບັງຄັບນາບຊູ່ ໃຫ້ເຮັດສັນຍາ;
- ຊັກຊວນເດັກ, ຄົນບ້າເສຍຈິດ ຫລື ຄົນຢູ່ໃນສະພາບມືນເມົາ ອັນໜັກໜ່ວງ ຫລື ຂາດສະຕິ ເຮັດສັນຍາ;
- ປ່ອຍປະລະເລີຍ ແລະ ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນ, ສັດ ແລະ ວັດຖຸສິ່ງ ຂອງ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ;

- ເຮັດວຽກງານແທນຜູ້ອື່ນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຢູ່ໃນສະຖານທີ່ ທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 104(ໃຫມ່). ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ

ຫ້າມ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ມີ ການກະທຳຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

- ສວຍໃຊ້ຕຳແໜ່ງໜ້າທີ່ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ, ຄອບຄົວ ຫລື ພັກພວກ;
- ຮັບສິນບົນ;
- ເຊັນຢັ້ງຢືນເອກະສານ ຫລື ສັນຍາ ໂດຍບໍ່ມີການຄົ້ນຄວ້າ ຫລື ກວດກາ ຢ່າງຄັກແນ່;
- ປອມແປງເອກະສານ;
- ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ພາກທີ VI (ໃຫມ່)

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 105(ໃຫມ່). ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫລື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫລື ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 106 (ໃຫມ່). ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫລື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ການບໍ່ປະຕິບັດສັນຍາ ຫລື ມີການລະເມີດໃດໜຶ່ງ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສັຍຫາຍແກ່ ລັດ, ສັງຄົມ ຫລື ບຸກຄົນອື່ນ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ເໝາະສົມ ຫລື ອາດຖືກດຳເນີນຄະດີຕາມກົດໝາຍ ຕາມກໍລະນີເບົາ ຫລື ຫນັກ.

ພາກທີ VII (ໃຫມ່)

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 107(ໃຫມ່). ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 108(ໃຫມ່). ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປຸງແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຂໍ້ຜູກພັນໃນສັນຍາ ສະບັບເລກທີ 02/90/ສປສ ລົງວັນທີ 27 ມິຖຸນາ 1990 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຂໍ້ຜູກພັນນອກສັນຍາ ສະບັບເລກທີ 08/90/ສປສ ລົງວັນທີ 29 ພະຈິກ 1990.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ